

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čekovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, $\frac{1}{8}$ strani
din 250—, $\frac{1}{16}$ strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Zmagujoče načelo.

Na ozemlju Nemčije živi številčno močna poljska narodna manjšina, ki šteje okoli dva milijona ljudi. Stevilo bo odgovarjalo dejstvenemu stanju, ker je uradna nemška statistika, ki vidi mesto enega celega Slovana komaj pol-človeka, našteala 1.400.000 Poljakov. Nemška narodna manjšina na Poljskem pa znaša po zadnjem uradnem ljudskem štetju 741.000 Nemcev. Uradna nemška statistika je po svoji stari navadi, ki jo tudi mi poznamo iz nekdanje Avstrije, to število podvojila. Kako pa je narodnomanjšinska pravica ostvarjena v Nemčiji in kako v Poljski? Poljaki imajo v Nemčiji samo devet poljskih (prav za prav dvojezičnih) ljudskih šol in eno poljsko gimnazijo, ki pa dobiva od države tako malo sredstev, da jo morajo Poljaki sami vzdrževati. Nemci v Poljski pa imajo 500 nemških ljudskih šol, na katerih poučujejo Nemci (ne Poljaki), in 20 gimnazij, ki jih plačuje poljska država. Poleg tega imajo Nemci pravico do zasebnih nemških srednjih šol, dočim je nemška vlada odklonila prošnjo Poljakov za dovolitev zasebne poljske gimnazije. To kričeče nesporazmerje med nemško manjšino v Poljski in poljsko manjšino v Nemčiji je vzbudilo veliko nejedvolo v Poljski, ki je zvezana z Nemčijo s posebno pogodbo iz leta 1921. Narod v Poljski je vedno odločnejše in nujnejše zahteval, naj se Nemcem v Poljski ne da nič več pravic, kot samo toliko, kolikor jih Nemci dajejo Poljakom v nemški državi.

Tem zahtevam se ni mogla ubraniti poljska vlada, ki je sčlenila dogovor z nemško vlado o pravicah narodnih manjšin v eni in drugi državi, kateri je bil objavljen 5. novembra. Osnovno načelo sporazuma je: Obe manjšini, nemška na Poljskem in poljska na Nemškem, imata enake pravice in enako zaščito. Točke dogovora so: 1. Prepoveduje se vsak poskus, da bi se manjšina nasilnim potom svoji narodnosti odtujila in tuji narodnosti priključila. Oblasti ne smejo ovirati posameznikov, da se izjavij za pripadnike narodne manjšine, niti pritiskati na mladino, da se odruji materinemu narodu. 2. Pripadniki narodne manjšine imajo polno svobodo, da se poslužujejo svojega jezika v besedi in pisavi v zasebnem življenju, gospodarskih odnosajih, v tisku in na javnih zborovanjih. Narodne manjšine se ne smejo radi gojiti svoje narodnosti in lastne kulture zapostavljati v strani oblasti ali v zasebnem življenju. 3. Pripadniki narodne man-

šine imajo pravico do svobodnega združevanja na kulturnem in gospodarskem polju, na cerkveno-verskem polju pa do svobodne gojitve svojega verskega življenja v svojem lastnem jeziku, do lastnih cerkvenih udruženj, in sicer tudi na polju krščanske dobrodelnosti. 4. Pripadniki narodne manjšine ne smejo biti ovirani pri izbiranju in izvrševanju svojih poklicev, ampak uživajo iste pravice, kot državni narodi. To velja v prvi vrsti na gospodarskem polju in pri pridobivanju zemske lastnine. 5. Narodne manjšine so dolžne v vsakem oziru ohraniti popolno vdanost in zvestobo do države, v kateri živijo.

Nemčija je ta sporazum sklenila s kislom obrazom, pristati pa je morala na »žrtev«, ker ji je mnogo do tega, da si ohrani priateljstvo Poljske, sklenjeno s pogodbo v februarju 1934. In da bi pokazala svojo dobro voljo, je Nemčija poljski narodni manjšini dovolila nekaj, za kar so se prej Poljaki zaman borili, poljsko gimnazijo v mestu Marienwerder (blizu Gdanska). Nemško-poljski sporazum o narodnih manjšinah je zgrajen na osnovi medsebojne enakopravnosti narodnih manjšin in enakega postopanja z njimi v obeh državah. Nemška manjšina v poljski državi nima pravice do večje narodnomanjšinske zaščite, kot jo uživa poljska manjšina v nemški državi. Z nemško-poljskim narodnomanjšinskim sporazumom je

dobilo potrdilo naše stališče, ki smo ga vedno ugotavljali in razglašali o vzajemni enakopravnosti nemške manjšine v naši državi s slovensko manjšino na Koroškem. Koroški Vsenemci ne dovoljujejo slovenski manjšini tiste zaščite, katero bi ji morali dati po mednarodnopravnih obveznostih, in tistih pravic, ki pripadajo Slovencem po božjem in naravnem zakonu. Prisilimo jih k temu, da bodo Slovenec te pravice dali! Prisiliti jih moremo na osnovi načela vzajemne enakopravnosti narodnih manjšin, ki ga je najvišji voditelj nemškega narodnega socializma in vsenemšta izrazil v konkordatu med rimskim papežem in nemško državo ter ga udejstvil v novemborskem narodnomanjšinskem sporazumu s Poljsko. Načelo, ki ga Hitler propoveduje, Nemcem v naši državi, ki uživajo vso narodnomanjšinsko zaščito, ni pogodu, kakor dokazuje pisanje njihovega glasila, novosadskega »Volksblatta«. Priznati pa ga bodo morali! Priznati ga tudi morajo koroški hitlerjanci in Vsenemci, in sicer ne samo v besedah, marveč predvsem v dejanjih. Oblastim naše države pa pripada naloga, da načelo vzajemne enakopravnosti narodnih manjšin izvajajo tako, da pravice, ki se dajejo nemški manjšini v posameznih in podrobnih primerih, merijo po tem, kar imajo ali nimajo Slovenci na Koroškem. Le tako bomo prisili koroško vsenemštvu, da prizna ter začne izvajati tudi napram Slovencem načelo vzajemne enakopravnosti narodnih manjšin.

V NAŠI DRŽAVI

Predsednik vlade in zunanj minister dr. M. Stojadinovič v Italiji

Počastitve predsednika naše vlade v Rimu

Med novejšimi vestmi v zadnji številki smo poročali, da se je odpeljal naš predsednik vlade in zunanj minister s svojo soprogo in spremstvom v Rim, da vrne obisk italijanskega zunanjega ministra grofa Ciano v Belgradu. Že po prekoračenju meje je bil predstavnik naše države z vsemi častmi sprejet v Postojni. Nadvise slovesen je bil sprejem v Rimu. V slavnostno okrašeni in navdušeni italijanski prestolici je bil dr. Stojadinovič pri kralju in kraljici v avdienci in na kosilu. Parkrat je bil gost Mussolinija in zunanjega ministra. Pri slavnostnih pojedinah sta nosila Mussolini in grof Ciano jugoslovanska odlikovanja. Napitnice so bile govorjene v italijanskem in srbohrvaškem jeziku in

zaključene z odigranjem jugoslovanske in italijanske himne.

Stojadinovič je sprejel 7. decembra do poldne sv. oče Pija XI. v avdienci. Po avdienci je obiskal naš ministrski predsednik vatikanskega tajnika, kardinala Pacellija.

Zunanji minister grof Ciano je razkazal Stojadinoviču letalsko mesto Guidonijo, od Mussolinija ustvarjeno vseučiliščno mesto s 25 novimi palačami in pod vlado fašizma na izsušenih rimskega močvirje pozidane nove naselbine in predvsem mesto Litoria.

Za bivanja dr. Stojadinoviča v Rimu so se vršili razgovori med njim, Mussolinijem in grofom Cianom. O teh razgovorih je naglašeno v uradnem obvestilu, da so se nanašali na razna vprašanja, ki zanimajo obe državi. Ugotovljeno je bilo, da se razmerje med obema državama lepo razvija v duhu belgrajske pogodbe od 25. marca 1937. Posebno pa je podprtana volja do priateljstva in popolnega zaupanja, ki je bilo na podlagi belgrajskega dogovora utrjeno in povsem odgovarja delovanju obeh držav in tudi dejstvo, da je spremljena belgrajska pogodba od izbornih uspehov.

Krasne ilustrirane poštne dopisnice Sv. Cirila in Metoda so najcenejše dopisovanje za vsakogar.
Na vsaki pošti samo en dinar

Obe državi bosta še složneje sodelovali na vseh poljih italijansko-jugoslovanskih koristi s ciljem za ohranitev miru in reda.

Prisrěnost slovesa — Dr. Stojadinovič v Milunu

Naš ministrski predsednik in zunanjji minister dr. Stojadinovič je zapustil 9. decembra s svojo soprogo in spremstvom Rim. Za slovo so se zbrale na rimskem kolodvoru vse imenitne italijanske civilne, vojaške in diplomatske osebnosti. Na peronu sta bili dve častni četi z zastavo. Točno ob polnoci je stopil iz avtomobila na kolodvor Mussolini, kaj za njim dr. M. Stojadinovič v spremstvu zunanjega ministra grofa Ciano. Vojaška godba je odigrala jugoslovansko in italijansko himno.

Mussolini, dr. Stojadinovič in Ciano so sprejeli počastitev in pozdrav častnih čet, nato se je dr. Stojadinovič poslovil od najvišjih dostojanstvenikov in vstopil s soprogo in spremstvom v posebni vlak. Do Milana sta spremljala predsednika italijanski zunanjji minister in propagandni minister Alfieri.

Tudi mesto Milan, ki je za Rimom najbolj pomenljivo, je bilo za sprejem našega šefa vlade okrašeno z jugoslovanskimi in italijanskimi zastavami. Dr. Stojadinovič je bil prirejen veličasten sprejem, ki je bil podoben onemu na kolodvoru v Rimu.

Dne 9. decembra predpoldne je obiskal naš predsednik v spremstvu visokih italijanskih dostojanstvenikov v Milenu velike industrijske okraje s posebnimi tovarnami za letala, motorje, automobile itd.

Dr. Stojadinovič je 10. decembra predpoldne odpotoval iz Milana in se vrnil v Belgrad.

*

Program obiska francoskega zunanjega ministra v Belgradu. Francoski zunanjji minister Delbos, ki se je v minulem tednu mudil v Bukarešti, se je pripeljal v nedeljo 12. decembra ob 9. uri dopoldne na našo prestolico. Na kolodvoru je bil sprejet vodja francoske zunanje politike od našega ministrskega predsednika in zunanjega ministra dr. Milana Stojadinoviča, od ostalih članov vlade ter od diplomatskih zastopnikov držav Male in Balkanske zveze. Po običajnih in slovesnih pozdravih in sprejemu se je odpeljal zastopnik Francije v vilo, katero mu je dal na razpolago belgrajski veleindustrialec Vlado Ilič. Po političnih razgovorih z jugoslovanskimi državniki je bil Delbos sprejet v avdienco pri knezu namestniku Pavlu, ki ga je pridržal na kosilu v gradu Dedinje. Predsednik vlade je pogostil francoskega tovariša v častniškem domu, kjer so bile izmenjane politične napitnice. V ponedeljek je bil visoki gost povabljen od našega francoskega poslanika, sprejel je časnikarje in jim je v uradnem obvestilu zaupal kratko vsebino svojih razgovorov v Belgradu. V torek 14. decembra se je odpeljal francoski zunanjji minister na Oplenac. Tam je položil na grob ravnega kralja Aleksandra venec. Po okinčanju groba neznanega vojaka na Avali z vencem se je zastopnik Francije 14. decembra zvečer odpeljal v Prago.

V DRUGIH DRŽAVAH

Francoski zunanjji minister na Poljskem in v Romuniji. Francoski zunanjji minister Delbos je zaključil svoje politično poslanstvo v Varšavi in Krakovu 7. decembra. Uspehi njegovih razgovorov so: Francosko-poljska vojaška zveza ostane tudi za bodoče nedotaknjena. Poljska bo nabavljala vojne potrebščine v Franciji, ki ji bo dala denarni kredit. Francoski kapital bo udeležen pri elektrifikaciji poljske industrije in pri dograditvi pristaniških in ladjedelnih naprav v Gdinji. Francija bo dovolila naseljevanje Poljakov v svojih kolonijah in to predvsem v afriškem Maroku, Indokini in na velikem otoku Madagaskar, kamor bi rada odrinila Poljska preobilico judov, od katerih je že hudo ogrožena. — Iz Varšave se je odpeljal minister Delbos 7. decembra v Bukarešto. Romunska prestolica je sprejela odposlanca Francije svečano in z ljudskim navdušenjem. Delbos je bil sprejet v avdienco od kralja Karla, ki ga je pridržal na kosilu. Francoski zunanjji minister se je mudil v Bukarešti, da vrne obiske kralju Karlu in zunanjemu ministru Antonescu, ki sta bila letos v Parizu. V Romunijo se je pripeljal Delbos tudi še radi tega, da vidno dokaže voljo francoske vlade, da se nadalje ohrani prisrčna zveza med Francijo in Romunijo.

Italija izstopi iz Društva narodov. Veliki fašistični svet je sklenil, da izstopi Italija iz Društva narodov. Italija svoj korak opravičuje s trditvijo, da Društvo narodov ne dela za mir, ampak pripravlja vojno.

30 letnica vladanja švedskega kralja. Dne 8. decembra so slavili po vsej Švedski 30 letni vladarski jubilej kralja Gustava. Povsod so bile velike manifestacije in vsa mesta so bila bogato okrašena z zastavami.

Novice iz španske državljanske vojne.

NOVICE IZ ŠPANSKE DRŽAVLJANSKE VOJNE

Uspehi blokade

Zadnjic smo poročali, da je pričelo Francovo brodovje pod poveljstvom admirala

Morene zaprtje ali blokado rdeče španske obale, ki onemogočuje rdečim dovoz prehrane in vojnih potrebščin z morske strani. Admiral Moreno je zaplenil doslej 17 parnikov, ki so pluli z živil in z orožjem iz Črnega morja v rdeča španska pristanišča. Kakor špansko obalo je zaprla Francovo brodovje tudi otok Minorco.

Početja rdečih

V Španiji je zapadel precej debel sneg, ki onemogoča na veliko zamišljeno in odločilno Francovo ofenzivo. Na frontah vlaže mir. V rdečih glavnih zatočiščih pa gospodari najhujše nasilje. V Madridu samem so gospodarji Rusi, ki imajo v rokah policijo. Načelnik politične policije nadzira po receptu ruske čeke ali tajne policije člane vlade. Trupla političnih jetnikov, ki jih mučijo in pobijajo po podzemskih prostorih, so tako izkažena, da jih vozijo na pokop ponoči v zaprtih avtomobilih.

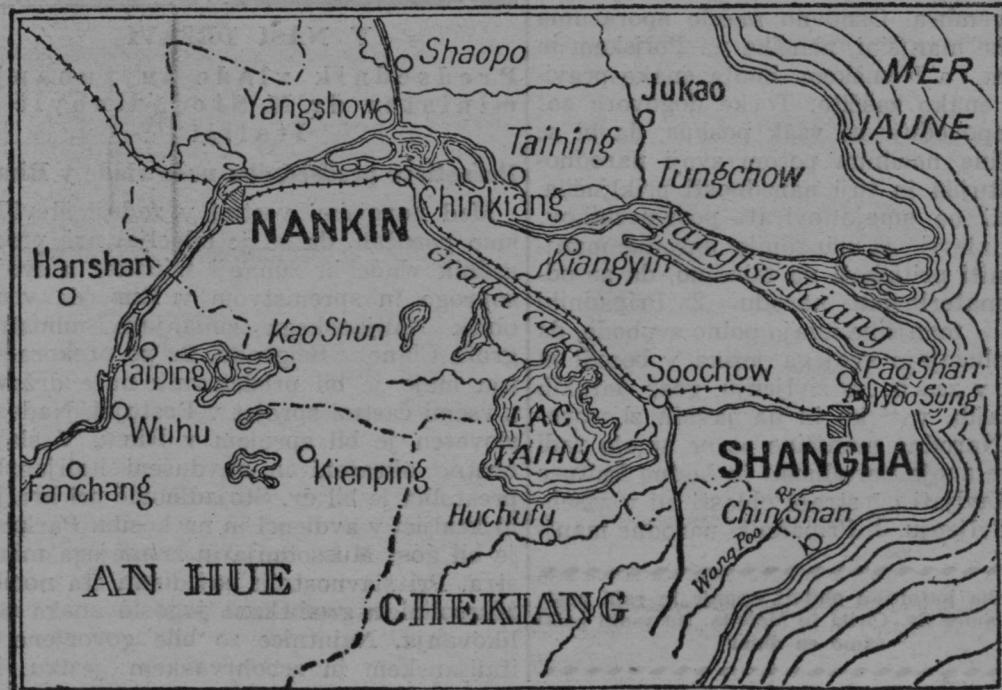
Najhujši strahovladi gospodujeta tudi v Valenciji in Barceloni. Tudi v teh dveh rdečih mestih zaprejo vsakega, o katerem sumijo, da je naklonjen nacionalistom. Zaprte zasljujejo med nepopisnim mučenjem, da bi jih prisili, kdo vse po rdečih tabori si želi zmage nacionalistov.

Japonsko-kitajska vojna.

Po prebitju obrambnega pasa pri Nankingu

Zadnjič smo beležili, da je padec kitajske prestolice Nankinga vprašanje enega tedna, ker so bili pri Šangaju zmagovali Japonci v neprestanem prodiranju proti Nankingu na kopnem, z bombardiranjem iz zraka in z bojnimi ladjami, katere so pomagale pehoti s svojo kanonado z reke Jancekiang, ob kateri leži Nanking. Po vzvzetju Šangaja ob izlivu Jancekianga v morje je imelo japonsko brodovje skoro prosto pot po omenjeni reki, kjer so tvořili neznatno oviro le nekateri stari in novi v naglici zgrajeni jezi.

Japonski motorizirani oddelki so prodri 6. decembra dopoldne že na 3 km do Nankingu. Uspelo jim je, da s številčno najbolj modernimi tanki prodro pas utrdb krog Nankingu in so japonske predne straže 6. decembra vkorakale v nankinska predmestja.

Po prebitju fronte se je začel del kitajskih čet v neredu umikati, drugi pa se je lotil z vso naglico utrjevanja mesta samega, iz katerega je trumoma bežalo civilno prebivalstvo. Nanking so bežeči Kitajci začgali na več mestih. Kitajsko vojaštvo je vdiralo v trgovine in ropalo ter uničevalo vse, česar niso mogli odnesti, popiti in pojesti.

Napad Japancev na kitajsko prestolico

Japonci so navalili na Nanking, pred katerim so zbrali armado 200.000 mož, iz treh strani, da bi zlomili kitajski odpor na treh najbolj važnih točkah. S tem napadom hočejo Japonci omogočiti svojim ladjam-topničarkam na reki Jancekiang napredovanje, da bi potem lahko vzporedno s kopno vojsko nadaljevale prodiranje proti Hankovu.

Dne 8. decembra se je razvila za posest Nankinga dosedaj največja bitka v japonsko-kitajski vojni. V mestu samem so se postavili kitajski oddelki z največjo hrabrostjo v bran. Obenem z neverjetno trdovratno obrambo so uničevali Kitajci vse, kar je bilo količaj vrednega, tako da bodo prepustili zmagovalcem samo kup razvalin.

Japonci sami priznavajo, da so naleteli v bitki za posest Nankinga na nepričakovani odpor Kitajcev.

Kitajski maršal komaj ušel

Kitajski maršal Čankajšek je vztrajal v Nankingu do 7. decembra. Zjutraj omenjenega dne je zapustil v letalu s svojo ženo gorečo prestolico. Spremljal ga je samo njegov svetovalec Donald, ki je po rodu Avstralec. Japonska letala so opazila pobeg kitajskega vladarja in so se spustila za beguncem. Razvila se je prava brzinska dirka po zraku. Japonci so namevali obkoliti Čankajšekovo letalo in ga na ta način prisiliti na pristanek. V zadnjem hipu je uspel Čankajšekovemu pilotu pobeg s spremnim manevriranjem.

JRZ zmagała od 16 občin v 15.

Zadnjo nedeljo so se vrstile občinske volitve v 16 občinah. Volitve so bile razpisane radi tega, ker je potekla poslovna doba, predvsem pa radi prekomasacij. Nasprotniki v nekaterih občinah sploh niso postavili list in tako je dobila JRZ že v naprej osem občin. V treh občinah so nastopili pristaši JRZ z nekaterimi nasprotniki in so te svoje liste vložili tudi pod imenom JRZ. Opozicija je nastopila strnjeno samo v petih občinah. Volilna udeležba je bila velika. Samo v Gorenjem Logatcu je dobila JRZ tri odbornike, opozicija pa 15. Podrobna izida o nedeljskih volitvah navajamo le iz obeh štajerskih občin:

Slovenske Konjice: volilcev 1617, volilo 1187 ali 73.4%. JRZ (Ivan Šelih) 1187 glasov in 30 odbornikov.

Prihova: volilcev 390, volilo 212 ali 54.3 odstotke. JRZ (Franc Skrbinsk) 212 glasov in 18 odbornikov.

Vsaka slovenska hiša dopisuje na dopisnicah Sv. Cirila in Metoda. — Na vsaki pošti samo en dinar

Nadškof dr. A. Bauer umrl.

V ponedeljek 13. decembra so z veliko svečanostjo, dostojno za tako visoko dobrostanstvo, položili v grobnici prvostolne cerkve v Zagrebu k večnemu počitku telo hrvatskega metropolita, zagrebškega nadškofa dr. Bauerja. Ob njegovi smrti žaluje ne samo zagrebška nadškofija, ki je z njim izgubila izvrstnega nadpastirja, marveč celotna katoliška cerkev Jugoslavije, ker je bil zagrebški nadškof kot preizkušeni cerkveni knez vodilna osebnost med jugoslovanskimi škofi in predsednik škofovskih konferenc. Ob njegovem grobu je bil v žalosti zbran ves hrvatski narod, kateremu je bil pokojni nadškof ne-

samo srčno dober duhovni oče, marveč tudi moder voditelj, svetovalec in učitelj. Z bratskim hrvatskim narodom smo se ob tem grobu v vzajemni žalosti zbrali v duhu tudi Slovenci, ki pokojnemu hrvatskemu metropolitu mnogo dolgujemo. Saj je rajni zagrebški nadškof dr. Bauer slovenski narod — ne samo poedince iz njega, kakor pokojnega nadškofa dr. Jegliča — prisrčno ljubil. Vsako leto je prihitel v slovenske kraje (v Rogoško Slatino, Savinjsko dolino itd.), kjer se je prav dobro počutil. Za pravice katoliških Slovencev se je zavzemal z isto prizadevnostjo, kot za pravice katoliškega hrvatskega naroda. Nevenljive pa so njegove zasiuge za hrvatski katolicizem, njegov razcvet in napredok. Ko je bil leta 1879 v 23. letu življenja (rojen 11. januarja 1856) posvečen za duhovnika, je v raznih cerkvenih službah svoje izredne duševne zmožnosti posvečal časti Boga, obrambi cerkve in dobrobiti hrvatskega naroda. Kot bogoslovni profesor je poučeval bodoče duhovnike v krščanski filozofiji, kot pisatelj je v »Katoličkem listu« vodil duhovite borbe s hrvatskim liberalizmom, kot poslanec v hrvatskem deželnem zboru se je s svojim obsežnim znanjem krepljeval v borbi za politične in gospodarske pravice hrvatskega ljudstva. Leta 1911 je bil imenovan za koadjutorja (pomočnika) zagrebškemu nadškofu Posiloviču, katemu je po njegovih smrti leta 1914 sledil kot zagrebški nadškof. Celih 26 let je vodil zagrebško nadškofijo, usposobljen i takoj visoko mesto po izrednih sposobnostih duha in bogatih darovih srca. Mnogo se je predvsem trudil za ljudsko pravščeto, za krščansko knjijo, žasnike in liste. Zadnja tri leta so zelo moči njegovega dodelj

zdravega in krepkega telesa precej pešati. Vendar ni nobeden pričakoval, da bo konec nastopil tako brzo. Ni ga pa našel nepriznjenega. V petek 26. novembra je iz rok svojega spovednika prejel zakrament sv. poslednjega olja. Spovedal se je

tudi v petek 3. decembra ter je tudi na dan svoje smrti prejel sv. obhajilo. Umrl je v rokah svojega koadjutorja in naslednika nadškofa dr. Stepinca 7. decembra ob tričetrt na štiri popoldne.

Bog mu naj bo bogato plačilo!

POLJSKI SVETUI KATOLIŠKEM

Katoličani v Nemčiji vodijo prav težak boj s protikrščansko propagando. Boj je po razdelitvi in opremljenosti sil povsem neenak: na eni strani katoličani brez vsakega ne samo nadaljnega, marveč tudi obrambnega orožja, na drugi protikrščanska propaganda, opremljena z vsemi duhovnimi in gmotnimi silami narodno-socijalistične države. Na eni strani mal človek brez vsakega orožja, na drugi strani pa orjak, oborožen z vsemi najučinkovitejšimi sredstvi: to je slika boja, ki se sedaj vrši v Nemčiji. Nemški katoličani se morejo sklicevati na konkordat, ki ščiti njihove pravice. Nemška vlada pa je konkordat, ki ga je sklenila z rimskim papežem, potepala v blato. Narodni socializem je potepal mirovne pogodbe s pretvezo, da jih ni on sklenil, ne podpisal. Konkordat pa je on sam sklenil in vendar ne priznava njegovih določb. Taka je morala narodnega socializma. Položaj katoličanov v Nemčiji najbolj osvetljuje pastirsko pismo nemških škofov, ki je bilo v katoliških cerkvah prebrano drugo adventno

nedeljo, 5. decembra. V njem škofje tole poudarjajo: »Proti-rščanska propaganda, ki jo država s svojim denarjem podpira, se vedno bolj širi. Vsak katoličan, ki svojo vero javno prizna, je v svojem poklicnem in tudi v zasebnem življenju brez vaseke pravne zaščite. Vsaka še tako upravičena obramba je izključena, ker bi jo državne oblasti takoj preprečile. Cerkveni tisk državne oblasti plenijo, čeprav se s političnimi vprašanji ne peča. Določbe, zapisane v konkordatu, se teptajo, zlasti na polju šolstva. Državni minister za vere Kerrl je v javnem govoru izjavil, da dobivajo katoliške cerkve denarno podporo od države. To pa ni res. Katoliška cerkev v Nemčiji že tri leta od države ni prejela nobenega pfeniga. Tudi številke, ki jih je navedeni minister objavil o nenavnostnih procesih proti katoliškim duhovnikom, niso resnične. Veliko število obtožencev je bilo oproščenih.« Svoje pastirsko pismo škofje tako zaključujejo: »Tako ne gre več dalje! V interesu cerkve in resnice bomo mi katoliški škofje govorili. Govorili bomo, kadar in kako bomo smatrali za potrebno. Nič nas ne bo odvračalo od naše dolžnosti, ne nasilja in ne grožnje. Kajti tudi mi katoličani smo dobri Nemci in ljudimo svojo domovino.«

Iz nasprotnih taborov.

Sebe je fotografiral. »Kmetski list« dne 8. decembra je segel v globino svojega srca ter iz nje privlekel tole samopodobo: »V naše hiše prihajajo vsi mogoči klateži in potepuhi, ki so kakor tolovaji v skromni obleki potrpežljivega papirja. Vemo, da nam ne žele dobro, pa jih vendar gostoljubno odpiram vrata in jih poslušamo. Ali se zvedamo, da je pod njih sladkim jezikom vedno pripravljena kapljica strupa, ki nam lahko zamegli pogled in zatemni misli?« In kako je treba take liste vrednotiti? Neolikani liberalni kmetijec v svoji prekipevajoči srčni kulturi — katere najnas Bog varuje, da nam ne okuži mladine — daje nasvet, da je treba »takemu papirju na znanem prostoru odkazati sicer malo častno, a zasluženo in po zaslugah odmerjeno bivališče«. Olikanemu človeku se sicer ustavlja ponatis teh ordinarnih besed. Vendar pa je potreben, da se spozna liberalna in nprednjška kultura tistih, »ki z blatenjem drugih hočejo zakriti le smrad lastnega gnoja« (»Kmetski list« z dne 8. decembra).

»Domovina« opravičuje svoje JNSarstvo. Kdor se opravičuje, izdaja s tem krivdo. JNSarstvo je pred narodom velika politična krivda. V nekako opravičilo te krivide ponatiskuje »Domovina« članek narodnega poslanca Cvetiča, ki ima namen javnost prepričati o tem, kako je JNS ne samo upravičena, marveč potrebna. G. Cvetič in po njem »Domovina« predstavlja JNS kot »orodje jugoslovenske nacionalne politike«, kot »nacionalno zvezo

dobronamernih jugoslovenskih rodoljubov«, kot »stranko, ki ni ustanovljena za vlado, marveč za demokratično obrambo«. Delovanje JNS pa jo predstavlja v čisto drugi luči. JNS je res orodje politike, toda takšno orodje, ki ne služi pravi nacionalni politiki, marveč sebičnosti voditeljev in nedobronamernih jugoslovenskih rodoljubov. Za vlado res ni sposobna, kar je

V ZASTARELIH SLUČAJIJAH ZAPEKE, SPREMLJANIH PO HEMOROIDIH IN OTEKLINAH
je naravna

FRANZ-JOSEFOVA

grenčica, užita tudi v malih količinah, pravi blagoslov.

FRANZ-JOSEFOVA

voda ...lo učinkuje in zanesljivo odpira, a tudi po daljši uporabi nikdar ne odreče.

Ogl. reg. S. br.30.474-35.

najbolje dokazala, ko je bila na vladu. Toda po vladu hrepeni, kakor počena zemlja ob suši hrepeni po dežju. In ker se ta njeni želji, ki je prva in vodilna želja, noče uresničiti, je vsa nesrečna in neutolažljiva. JNSarski demokratizem pa je v dejstvu istoveten z najgršim nasilništvom, ki ga je uganjala JNSarska diktatura. Ako se trudi »Domovina«, da bi oprala JNS pred našim ljudstvom, se trudi zaman. Zamorca ni mogoče oprati, da bi postal bel.

Albanija je slavila pred kratkim 25 letico samostojnosti. Na sliki vidimo albanskega kralja Zogu pred svojim gradom v Tirani med veliko vojaško parado.

V živalskem vrtu v Čikagi v Ameriki krmijo na silnim potom orjaško kačo, ki se brani hrano.

Osebne vesti.

Znani kapucinski duhovnik umrl. V bolnišnici v Ormožu je preminul po daljšem bolehanju kapucinski duhovnik p. Lovrenc Novak. Rodil se je leta 1878 v Št. Juriju ob juž. žel. Mašniško posvečenje je prejel leta 1902. Zadnja leta je služboval v Studencih pri Mariboru. Blagopokojni je bil goreč duhovnik, ki je navdušeno deloval na prižnici in v spovednici. Po svoji naravi je bil zelo miren, z vsakim prijazen in dober. Dobremu duhovniku bodi Vsemogočni obilen plačnik, samostanski družini naše sožalje!

Osemdesetletnica. Te dni je obhajal osemdesetletnico Janez Šisernik. Rojen je bil namreč 8. decembra 1857 na Plešivcu za Urško, sedaj pa je posestnik na Brdinjah v Kotljah. Dobremu krščanskemu očetu, h kateremu zahaja »Slov. gospodar« že dokaj let, izrekamo najiskrenejša voščila še naprej z željo, da bi tako v zdravju in zadovoljnosti preživel še mnogo let!

Nesreče.

Tri osebe se zastrupile s plinom. V tako zvani »Abesiniji« na Teznu pri Mariboru so se nastanili v eni sobi male hišice kot podnajemniki: 36 letni ločeni delavec Jožef Kranjc iz Pristave pri Rogaški Slatini, njegova prijateljica Marija Horvat in ločena Albina Šturn iz okolice Kočevja. Ker niso imeli drva, da bi si kurili, so postavili sredi sobe na podstavek lonec s tlečim ogljem in legli k počitku. V soboto 11. decembra zvečer je začul lastnik hišice iz omenjene zaklenjene sobe obupne kljice. Podal se je k orožnikom. Sobo so odprli s silo in videli, da so se s plinom od oglja zastrupile tri osebe. Jožef Kranjc je bil že mrtev, ženski so odpremili v bolnišnico, kjer so jima oteli življenje.

Jubilej krompirja

Parizani so praznovali letos 200 letnico rojstva Parmentiera, kateremu se mora zahvaliti Francija in z njo ves ostali svet — razen Azije, kjer žive največ od riža — za svojo bistveno hrano — za krompir. Parmentier je bil namreč agronom in dober gospodarstvenik, ki je spoznal neprecenljivo veljavno krompirja ter ni miroval prej, dokler ga niso začeli gojiti po vsej Franciji in od tam po vsej Evropi. Kaj bi danes res počeli brez krompirja! — Parmentiera je počastil že kralj Ludovik XVI. na takrat običajen, pesniški način s tem, da si je vtaknil v gumbnico cvet krompirja. Današnji Parizani pa so bolj nepešniški, zato pa praktični ter so proslavili spomin

O „boljševiškem raju“

pripoveduje hrvatski seljak iz Zagorja

Ni ga kraja v Evropi in menda na vsem svetu ne, iz katerega bi ljudje v tolikem številu bežali, kakor beže iz sovjetske Rusije. In odkoder ljudje beže, je to nepobiten dokaz, da tam ni dobro.

Dne 16. septembra 1936 — pripoveduje v »Glasnikovem koledarju« Peter Grgec — me je obiskalo v mojem stanovanju v Zagrebu dvoje nepoznanih ljudi: moški in ženska. Ko sem na znak zvonca prišel k vratom, mi je moški rekel: Jaz sem Ivan Glogoški in to je moja žena Marija. Poslal je naju k vam župnik iz Tuhičja Marcel Novak. — Ivan Glogoški? vprašam, da se prepričam, ali sem dobro slišal. — Da, Ivan Glogoški, ponovi neznanec. Bil sem v zadregi. Bal sem se, da imam pred seboj Ruse in z Rusi nimam najboljših izkušenj. Glogoški, sem rekel sam pri sebi, in morda sem rekel to zopet na glas.

Pogledal sem neznanca z vprašajočim pogledom. Že pri prvih besedah sem opazil, da možak izgovarja samoglasnike na čisto ruski način. In zdaj me je na Rusijo spomnila tudi njegova zunačnost. Obraz seveda ni imel značilnih ruskih potez, kakor tudi njegovi lasje ne, ki so bili bolj kostanjevi kot playi. Pač pa je njegova obleka očitno kazala, da ne izha, iz naših krajev. Narejena je bila iz slabega

Kaj je
»Bayer?«

Že 50 let proizvaja »Bayer« zdravila.

Od tega časa »Bayer« vztraja v borbi proti trpljenju človečanstva. Danes je »Bayer« svetovno podjetje, čigar glas sega na vse kontinente sveta.

Med mnogimi neogibno potrebnimi zdravili, ki so raznesla slavo firme »Bayer« je tudi Aspirin kot popularen preparat proti revmatizmu, prehlajenju in bolečini. Aspirin je zadnjih 40 let v obliki tablet najbolj razširjeno zdravilo na svetu.

ASPIRIN
 PROIZVOD ZA UPANJA!

Oglas je registriran pod Sp. br. 751 od 17 avgusta 1937

Vlak smrtno povozil trgovskega pomočnika. V Rušah je vlak zalotil na tračnicah Zmagoslava Hoferja, 39 letnega mariborskega trgovskega pomočnika, ki je preslišal radi zamišljenosti prihod vlaka. Hofer, ki zapušča ženo z dvema nepreskrbljenima otrokoma, je bil pri priči mrtev.

Žrtev poledice. V Studencih pri Mariboru je spodrsnila na ledu in si je zlomila desno roko in levo nogo Terezija Šinkovec, 59 letna perica.

Od avtomobila povožena. Na potu iz Ptuja proti Sv. Marjeti je avto pri Spuhljki odbil s ceste na travnik 78 letno kočarico Marijo Primcovo od Sv. Marjetete. —

Primcova je dobila hude notranje poškodbe.

Kroglo v prsa. V mariborsko bolnišnico je bil prepeljan v zelo resnem stanju 29 let stari pomožni delavec Jožef Ulaga iz Ribnice na Pohorju, ker je dobil v prsa kroglo.

Božjastni berač se zadušil v blatu. Pri Sv. Juriju v Slov. goricah je beračil božjastni 36 letni občinski revež Alojz Lorber. Napadla ga je na cesti božjast, vrglo ga je z obrazom v blato, kjer se je zadušil.

Eksplozija pištole v roki. Andrej Šumnik, 15 letni pomožni delavec v Topolščici, je nabijal staro zarjavelo pištolo, da bi

materijala, ki o njem pravijo pri nas, da je iz kopriv. Obut je bil v čevlje iz gumija. Njegova žena se je zdela na prvi pogled mnogo mlajša od njega, vendar njen obraz ni mogel zatajiti, da je to čisto severni slovanski tip.

Stal sem nepremično jaz, stala sta ona dva. Mož je prvi prekinil molk, potegnil iz žepa pismo in mi ga izročil z besedami: To pismo vam pošilja prečasti gospod Marcel Novak. Pismo se je glasilo v prvem delu dobesedno takole:

Uredništvu »Hrvatske Straže«,
g. prof. Petru Grgecu!

Donosilec pisma Ivan Glogoški, rojen v občini in župniji Tuhič, se je te dni vrnil iz Rusije domov. Blagovolite ga zaslišati in zabeležiti njegove izjave. On ima doma približno en oral zemlje. Privedel je s seboj iz Rusije ženo Poljakinjo in troje otrok. Zdaj na jesen se bodo zbirala zanj živila, toda ker nima ne hiše ne obleke, bi bilo morda zanj bolje, ako bi se mu mogla najti kaka zaposlitev v Zagrebu.

Iz duše mi je izginilo nezaupanje. Tako torej! Opraviti nimam z »ruskim čelovjekom«, ampak s čistokrvnim hrvatskim Zagorcem. Povabil sem Ivana Glogoškega in njegovo ženo v svoje stanovanje ter ju začel spraševati. Vzel sem takoj papir in svinčnik v roke, da čim točneje zajamem njuno pripovedovanje.

streljal v proslavo godovanja. Stari samokres se je razpočil strelcu v roki in ga je hudo poškodoval na levi roki in nogi.

Voz mu zlomil nogo. Franc Skok, 66 letni mali posestnik iz Rečice ob Savinji, je peljal voz, ki se je močno nagnil. Skok je skušal voz obvarovati prekuca, a ga je kljub temu pokopal pod seboj in mu zlomil levo nogo.

Smrtna nesreča rudarja. V rudniku Zabukovca pri Žalcu je transmisija zgrabila 28 letnega rudarja Jakoba Cilenšeka iz Magojnice pri Žalcu ter mu je zdrobila prsnici koš in zlomila desno nogo. Smrtno nevarno poškodovanega so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer je še isti dan umrl.

Voziček polomil dvema delavcema noge. Iz Trbovelj poročajo: Na Dobrni pri Dukiču so praznili delavci z zasipom napolnjene vozičke. En voziček se je prehitro nazaj poveznil in je zlomil Karlu Hočevarju enkrat desno nogo, Janezu Ričiču pa dvakrat.

Smrtno se pobila na stopnicah. V Zagorju ob Savi se je hotela podati zjutraj k zornicam 77 letna Elizabeta Elsner. Na stopnicah v hiši se je pri padcu tako hudo pobila, da je podlegla poškodbam.

Stekel pes obgrizel 30 ljudi. Po Črnomlju in okolici je obgrizel stekel pes 30 ljudi, katere so odpravili v Pasteurjev zavod v Ljubljano. — Iz Črnomlja je tekel pes proti Gradacu, kjer je naletel na posestnika Janeza Južno iz Dobravice. Posestnik se je hotel lotiti živali s kolom, a ta je bil žalibog trhel. Skočil je k Maceletu, ki mu je posodil prazno lovsko puško. Z orožjem brez nabojja je dohitel Južna steklega psa in ga je pobil s puškinim kopitom.

Po nesreči obstreljen na lovu. Na lovu v Podbrezjah na Gorenjskem se je zgodila huda nesreča. Lova na zajce in race sta se med drugimi udeležila tudi visokošolec Belizar Keršič, sin predsednika ljubljanskega višjega sodišča dr. Petra Keršiča, in Ciril Markelj, posestnik in mlinar iz Podbrezij. Ob Bistrici, ki teče pod vasjo Podbrezje, sta zalezovala race. Šla sta drug za drugim, za njima pa še oče g. Be-

— Zakaj ste se vrnili iz Rusije?

Kaj se ne bi vrnili! Tam je hudo. Ljudje v Rusiji nimajo ne kruha ne prijateljstva ne svobode. Svobode imajo najmanj. Ako bi mogli, sem prepričan, da bi se več kot polovica ruskih kmetov izselilo v druge države, samo da bi ne bili pod boljševiško vlado. Ko sem odhajal domov, so mi rekli mnogi: Vi ste srečni, tudi mi bi šli z vami, ko bi mogli.

— In kako ste prišli v Rusijo?

Prišel sem kakor mnogi drugi hrvatski seljaki. Jaz sem rojen leta 1895, zato se tudi jaz nisem izognil svetovni vojni. Služil sem pri 78. polku. Dne 9. julija 1917 sem bil ujet pri Stanislavu. Rusi so nas odvedli najprej v Kamenjec Podolski in nato smo potovali peš 18 dni, dokler nismo prišli v mesto Vinico. Tam je bilo veliko državno posestvo. Čez poletje in jesen smo pasli državno živino, pozimi pa smo jo krmili v hlevih in stajah.

— Vi ste se v Rusiji tudi oženili?

Da. Glejte, kako je prišlo do tega. Januarja 1918 so nam oznanili, da smo osvobojeni in da lahko ostanemo v Rusiji ali pa se vrnemo v domovino. Jaz se takrat nisem hotel vrnilti domov, kajti to bi pomenilo iti znova na bojišče. Prav takrat so se delila ruska velika posestva med kmete. Poročil sem se dne 22. februarja 1918 v rimsко-katoliški cerkvi v Vinici. Moj last Gorski, ki je bil prej nadzornik na državnem posestvu, je dobil pri delitvi zemlje štiri do pet oralov in moja žena okrog dva oralna.

lizarja, dr. Peter Keršič in posestnik Jakob Keršič iz Dolenje vasi. Pri tem zaledovanju po gostej bičevju se je Cirilu Marklju sprožila puška in strel je zadel Belizarja Keršiča čisto ob blizu v hrbet. Ponesrečenca so takoi v spremstvu zdravnika odpeljali z avtomobilom v ljubljansko Leonische. Njegovo stanje je zelo resno.

Huda železniška nesreča. Na postaji Castle Carry na Škotskem je zavozil eks-presni vlak z vso brzino v tam stoječi osebni vlak. Nesreča je zahtevala 35 mrtvih in 96 ranjenih.

Razne požarne nesreče. Iz velikega skladišča za sadje, ki je last znanega trgovca Ludovika Sonnenscheina v Ptaju, je opazil hlapec zgodaj zjutraj gost dim. Skočil je na kraj nesreče in videl, da gori lesna volna, ki služi za pakanje sadja. Uspelo mu je, da je ogenj še pravočasno zatrl in preprečil največjo požarno nesrečo. Radi poslabšanja kakovosti jabolka po požaru znaša škoda 30.000 din. — Gostilničarki Tereziji Stromarj iz Ptuja je na njenem posestvu v Gorcu pri Podlehniku zgorela lesena stavba, v kateri je bilo okoli 8000 kilogramov sena. Skupna škoda znaša okoli 20.000 din ter je krita z zavarovalnino. Požar je bil vedvomno podtaknjen. — Vsled vnetja saj je začel tleti v poslopju jetnišnice celjskega okrožnega sodišča tram. Požarno nevarnost so opazili še pravočasno, poklicali gasilce, kateri so ogenj udušili. — V Selcih v Slovenski gorici je nastal ogenj na domačiji France in Frančiške Zorec. Gasilci so rešili spodnji del gospodarskega poslopja in stanovanjske prostore.

Razne novice.

Vse cenj. dopisnike prosimo, da pišejo s črnom in samo na eni strani papirja!

Blasnikova »Velika Pratika« za leto 1938 je izšla in se razpošilja za ceno 5 din za vsak komad. Naročila na tiskarno J. Blasnika nasl. Ljubljana, Breg št. 10—12, in se dobi tudi v trgovinah. To je najbolj priljubljeni in najbolj razširjeni slovenski ljudski koledar že od nekdaj.

1447

— Pa ste mogli žveti?

V početku je šlo vse dobro. Vsi kmetje so se veseli, da so bila odpravljena velika posestva. A vedeni morate, da so bila ta velika posestva smrt za ruske kmete. Kajti po več dni si se lahko vozil skozi nekatere kraje, pa je vse to pripadalo samo enemu grofu, knezu, generalu, veleposestniku vlastelinu. Zato smo vse veselo pozdravili delitev zemlje. Rekli so nam, da je zemlja naša in da bo pridelek na njej služil nam v korist. Kdo bi potem takem ne bil vesel?

— Je li dolgo trajalo to veselje?

Na žalost se je hitro preokrenilo na zlo. Prišel so nove vojne, pa eden vzel to, drugi drugo in ti si ostal spet siromak. Jaz sem se hotel že leta 1920, ko so bili Poljaki v Vinici, vrniti na Hrvatsko. Dobil sem tudi dokumente, a sem se zakasnil za en dan. Poljaki so se umaknili nazaj in nad nami so spet vladali boljševiki. Prišla so leta vsakovrstnega trpljenja, stradanja in lakote. Nisem nehal delati in se truditi za to, da se preselim v Hrvatsko. A vsi moji naporji so bili dolgo zaman.

— Je li bila tudi vaša žena s tem sporazumna, da zapustite njen domovino in greste na Hrvatsko?

O, ona je želela isto kot jaz.

Obrnil sem se k ženi ter jo vprašal: — Pa si vi ne želite nazaj iz Hrvatske v oni kraj, kjer ste se rodili?

Ali ste si za dolge zimske večere že pre-skrbeli čtivo? Če ne, pojrite v prodajalne Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptaju ter si kupite zelo lepe povesti: »A njega ni« (12 din), »Kraljica Estera« (10 din), »Pravica in usmiljenje« ter »S strelo in plinom« po 7 din. Vse povesti so zelo zanimive.

Molitev v spravo za bogokletje na lepih podobicah objavljena se dobi v prodajalnih Tiskarne sv. Cirila. Cena je 28 din za 100 komadov. Priporočamo če. župnim uradom, da si isto naročijo!

Obžalovanja vredni slučaji.

Vlem z bogatim plenom. V Mariboru je bilo vlonjeno v stanovanje g. Babšeka, zastopnika tvrdke Berndorf. Vlomilec je odnesel raznih dragocenosti za 50.000 din.

Nepoštena godca. Gostilničarju Ogrincu v Kamnici pri Mariboru sta sunila dva muzikanta 29 za pečenje pripravljenih pišk in sta dala ves plen speči pri neki družini v Studencih. Nepoštena godca so orožniki izsledili in prijavili.

Krvav obračun med sinom in očetom. V Sesteržah pri Ptujski gori živijo na skupnem posestvu 60 letni Franc Žunkovič, njegov 30 letni sin France, sinova žena Marija in dva otroka. Stari Žunkovič je bil še vedno gospodar in radi tega so bili preprični med sinom in očetom, ki so se razplameli tako daleč, da je streljal sin na očeta. V prepircu je bil sin toliko ob razsodnosti, da je oddal skozi okno v očeta iz lovske puške dva strele. Prvi strel je ugasnil petrolejsko luč, drugi pa je pognal očetu v glavo šest šiber. Obstreljenega so prepeljali v bolnišnico, kjer so ugotovili, da poškodba ni smrtno nevarna. Od orožnikov arretirani sin je vsega obžalovanja vredno dejanje priznal, ni pa hotel izročiti lovske puške, češ, da mu jo je ukradel neznanec.

Mesto da bi ga varoval — ga je oropal. Na cesti proti Sv. Urbanu pri Ptaju sta se srečala Izidor Dukovič, 34 letni krošnjar iz

dobrotnika človeštva tako, da so razdelili pred njegovim bronastim spomenikom med reveže 10.000 kg sirovega krompirja ter cele gore »frit« (na podolgaste koščke rezane in kakor krofi na masti pečenega krompirja) z vinom. — Ljudje so bili tako dobro razpoloženi, da niso vedeli, komu na čast naj se bolj derejo: Parmenier ali onemu, ki je iznašel »frit«.

Od Rdečega morja do Addis Abebe

Italijanski časnikar S. Bernacconi je pred kratkim prevozil pod uradnim nadzorstvom z nadavnim avtomobilom proti iz Asmara ob Rdečem morju do abesinske prestolice Addis Abebe tja in nazaj v 68 urah po novozgrajeni cesti

(Dalje sledi.)

Meljana, občina Bednja na Hrvaškem, in 18 letni Franc Zorec iz Kicarja pri Ptuju. Neznanca sta se pozdravila v temi in krošnjar je povabil Zoreca v krčmo v Novi vasi, kjer mu je plačal pijače in ga je prosil, naj gre v temni noči z njim po samotni cesti, da ne bo žrtev kakega roparskega napada. Omenjena sta se podala v noč. V bližini Malekove hiše je skočil spremjevalec Zorec s potegnjenim nožem pred Dukoviča in mu zapretil: »Denar, sicer te zabudem!« Dukovič je klical na pomoč. Po cesti sta se sicer pripeljala kolesarja, ki se pa nista ustavila, ampak sta zavila po cesti proti Rogoznici. Napadeni ni znal drugega izhoda, kakor da je prepustil mladostnemu tolovaju zimsko suknjo, v kateri je bila denarnica s 300 din. Zorec je vzel denar, suknjo je pustil. Dukovič je naznanil roparski napadorožnikom, ki so drugi dan prijeli roparskega napadalca. Aretirani je priznal zločin, denar pa je utajil z izgovorom, da je denarnico zgubil.

Strašna dejanja mladega kmečkega fantata. V Bregu pri Ločah se je zgodil strašen zločin, ki nam žalibog prikazuje izredno podivjanost nekatere podeželske mladine. Rudolf Oprešnik, 19 letni kmečki sin, je že dalje časa lazil za 16 letno kmečko hčerko Marijo Pšeničnik, ki ni hotela o njem ničesar znati. Dne 9. decembra opoldne se je pojavit mladec v hlevu staršev omenjenega dekleta, kjer je prišlo med obema do prepira. Oprešnik, kateri je imel pri sebi dolg kuhinjski nož, se je pognal proti Pšeničnikovi in ji je prizadjal 12 zabodljajev. Dekle se je skušalo obraniti napadalca, a je bilo vse zaman. Fant jo je dvakrat tako hudo zabodel v prsa, da je izkrvavela. Naranost blazni ljubosumnež je po opravljenem prvem krvavem dejanju zabodel še samega sebe.

Kap posledica pretepa. Pri Alojziju Vičarju na Polenšaku je došlo med fanti do prepira. Alojzij Vičar je dobil ob tej priliki poškodbe, katerim je podlegel še isto noč. Vičarjevo truplo je bilo sodno razteleneno in je ugotovil zdravnik kap kot posledico razburjenja.

Ljubosumno krvavo dejanje. Alojzij Debela, posestnikov sin iz Harij pri Mariagradi, je ustrelil 21 letno brezposelno služkinjo Magdaleno Strotovo v kuhinji na njenem domu v Harjah v levo stran prsi in je nato pognal še sebi kroglo. Debela je bil takoj mrtev. Strotovo so oddali v celjsko bolnišnico.

Hudo poškodovan pri napadu. V Ljubečni pri Celju je bil pred neko gostilno napaden in pobit do nezavesti od neznanca 21 letni Alojz Rošar. Prepeljali so ga v zelo resnem stanju v celjsko bolnišnico.

Utopljenka. Iz Savinje pri Pečovniku so potegnili 54 letno služkinjo Ivanka Traven, doma iz Notranjih goric pri Kamniku. Služila je pri veleposestnici Irmi Ješevčnik v Vel. Pirešici. Vse kaže, da je šla sama v vodo.

Goljuf pod ključem. V Celju je poskušal goljufijo z najdbo ničvrednega prstana in s ponudbo delitve najdenine 24 letni Štefan K. iz Zagreba, ki je poklicni žepar in ga zasleduje ljubljanska policija. Uzmoviču in sleparju tokrat goljufija ni uspela, policija ga je prijela in zaprla.

Oče šestih nedoraslih otrok zaklan. V Senovem pri Rajhenburgu je dobil priystopu v neko krčmo rudar Ivan Furlan

zabodljaj v prsa. Napravil je še par koračkov, nato pa se je zgrudil mrtev. Smrtno zaboden je bil oče šestih nedoraslih otrok, od katerih je najstarejši star 11 let. Furlan je bil zelo priljubljen med rudarji.

Prijet razbojniki. V Veliki Kostrevnici v okraju Litija je bil izvršen nočni napad na hišo Janeza Pišeka. Po vrnitvi od molitve pri mrliču sta se zakonca Pišek vrnila na samotni dom in sta se podala k počitku. Komaj sta zaspala, ju je prebudilo devet strelov in razbijanje po oknih. Oče in mati sta vsa preplašena pograbiila otroka in zbežala na podstrešje. V hišo je vdrlo po izjavni gospodarja Pišeka več tolovajev, ki so odnesli precej oblek, posteljino, denar in celo 2000 din, katere je hranil Pišek kot blagajnik gasilske čete. Orožniki so se lotili drugi dan zasledovanja roparjev in so kmalu zaznali, da sta se zglasila v vasi Vinji vrh v noči dva neznanca, ki sta zbuldila kmečkega čevljarja Zadrašnika in jima je moral koj potempljati čevlje. Tuje sta med delom, katerega sta plačala, spašala. Od čevljarja sta krenila proti Sv. Križu. Tam sta si kupila pri trgovcu klobuka in kravati. Od Sv. Križa sta zavila proti Kumu v nakani, da nadaljujeta pot v Radče na vlak. Orožniki iz litijškega okraja so bili pridno na delu in so kmalu zvedeli od drvarja iz Njivice, da sta se podala dva neznanca v samotno kmečko bajto, katero so obkolili. Od roparjev so ujeli Antona Jakopina, ki je znanec sodišča in je bil oborožen s samokresom. Uklejeni je izdal tudi pomagača Antona Valentinciča s Krešniških poljan, ki se je pa malo pred navalom orožnikov na kočo podal v hosto nad hišo in je od tamkaj opazoval, kako je bil zajet njegov pajdaš. Jakopin je priznal napad na Pišekovo domačijo. Pokazal je kraj, kamor sta skrila z Valentincičem pokladenome obleko. Od ukradenega denarja so dobili pri Jakopinu samo 13 din, ostalo je hranil pobegli Valentincič, za katerim je izdana tiralica.

Vlom v trgovino. V trgovino g. Potočnika blizu kolodvora v Grosupljem je bil izvršen nočni vlom. Pokradenega je bilo raznega blaga za 10.000 din. Pod sumom krvide so arretirali orožniki dva brata, ki pa so ju pozneje izpustili, ker se je izkazalo, da pri vlonu nista bila udeležena.

Izpred sodišča.

Zaslužena kazen. Na avstrijski vlak, ki je vozil letos 7. marca na progi Dravograd—Vič, je vrgel kamen 21 letni ključavniciarski pomočnik Viljem Pečnik iz Dravograda in je zadel strojvodjo Franca Deutschbergerja v glavo. Pečnik je bil zaradi te hudobije 6. decembra v Mariboru obsojen na pet mesecov strogega zapora.

Slovenska Krajina

Sobota. Osmi december je naša mladina proslavila v duhu Marijinem. Na predvečer je imela dijaška Marijina kongregacija slavnostno akademijo. Dvorana je bila polna ljudi. Prvci so zapeli dve pesmi in eno solopetje. Akademik ljubljanske Akademske kongregacije je v pesniško sestavljenem govoru pokazal Marijino zastavo, pod katero se naj mladina zbira in katere nasprotnik vere ne bo mogel premagati. Na koncu je bil lep prizor iz igre o materi. Na praznik sam pa je bil sprejem v dijaško kongregacijo. Nad sto mladih dijakov in dijakinj, sinov in hč-

Važna stvar ob koncu leta

Konec starega in začetek novega leta je najbolj primeren čas, da človek uredi gotove zadeve, ki so važne zanj in za njegove domače. Ob tej priliki bi se moral vsakdo vprašati, kako je gospodaril. In še nekaj bi moral storiti. Sebe in domače v gotovem oziru oskrbeti za bodočnost. Bodočnost je sicer negotova, a nekaj se lahko storiti. Vsakdo se lahko za razne slučaje zavaruje. Eno najvažnejših takih zavarovanj je zavarovanje za slučaj smrti, in sicer radi tega, ker je smrt za vsakega gotova in ker se ob smrti rabi za razne izdatke večja vsota denarja. Glede posmrtninskega zavarovanja je najbolj priporočljivo zavarovanje »Karitas«, ki je danes v Jugoslaviji največje tozadeno ljudsko zavarovanje in ima nad 25 tisoč zavarovancev. Brez pretiravanja smemo reči, da takega uspeha ni doseglo nobeno drugo zavarovanje. »Karitas« ga je dosegla, ker je v vsakem oziru pravo ljudsko zavarovanje, katerega namen je pomagati narodu, ne pa iskati lastnega dobička. »Karitas« ima skoraj v vseh župnijah zastopnike. Obrnite se nanje ali na vodstvo »Karitas« v Mariboru (Orožnovna ulica 8) in se zavarujte! Če boste to storili, boste vi zadovoljni, ravno tako pa bodo zadovoljni tudi vaši domači.

ra katoliških staršev, je priseglo zvestobo Mariji. Sprejem je izvršil naš g. dekan Krantz iz Tišine. Naša dijaška kongregacija, ki jo tako modro in požrtvovalno vodi g. katehet prof. Šoštarec, nam je zagotovilo, da je študirajoča mladina na pravi poti.

Sobota. Prosvetno društvo je uprizorilo za Miklavž lepo mladinsko spevoigro »Miklavž prihaja«. Naša dvorana je bila dva dni polna mladih in starih. Od otroka do starca, vse je občudovalo naše otroke in starejše na odrnu. Angeli in paradi so svoje vloge sijajno rešili. Med angeli se je odlikoval angel-kodrček, ki je s prijetnim glasom očaral naše ljudi. Prav lepo je zapel Miklavž na koncu igre in in tudi obdaroval otroke in mladino z lepini darovi. Voditelj in režiser g. organist Tuš zasluži počitvo za tako uspelo prireditev. Sam Miklavž ga je obdaroval z najvišjim redom: srebrno Miklavžovo koljno!

Z revoljnjem ustrelil malega fanta. Otroci so se v Soboti igrali in neki fant je dobil revolver. Pa je poskušal, kako se more sprožiti. Revolver je bil napolnjen in krogla je zadelna v grlo Lazarja, učenca četrtega razreda ljudske šole. Lazar je v bolnišnici podlegel rani in smo ga ob veliki žalosti staršev pokopali v soboto popoldan. Otroci in ostali: Ne igrajte se z ognjem in orožjem!

Smrtna žrtev neprevidnosti z orožjem. V Domasincih pri Čakovcu so bili svatje že na poti proti cerkvi. 19 letni Ivan Kovačič je v povzdušju slovesnosti potegnil samokres, da bi oddal parstrelov. Njegov bratranec Jože mu je hotel odvzeti orožje in fanta sta se začela med seboj ruvati. Naenkrat pa je odteknil strel. Jožef Kovačič se je zgrudil smrtno zadet. Ko je Ivan Kovačič videl, kaj se je zgodilo, je zbežal na šedenj, da bi si sam končal življenje. Njegovo namerovo so pa še pravočasno opazili in so ga odrezali. Ohjetno veselje je bilo z omenjenim strelom povsem pri kraju in uničeno.

PRI LJUDEH, KI ČESTO TRPE NA ZAPEKI, ZARADI ČESAR NASTAJAJO VRENJA V ŽELODCU IN ČREVESJU, pospešuje se temeljito čiščenje celotnih prebavnih organov s čašico naravne

FRANZ-JOSEFOVE

grenčice zaužite zjutraj na teč želodec. Z uporabo

FRANZ-JOSEFOVE

grenčice se naglo odpravi plasti z jezikoma, ki je nastala zaradi zapeke, ravnotako pa se tudi dosegne boljši apetit.

Ogl. reg. S. br. 30.474-35.

Katoliškim društvom! Katoliško prosvetno društvo v Pečarovih v Prekmurju vam je poslalo loterijske srečke. Ker jih do sedaj niste vrnili, jih boste gotovo obdržali in vas prosimo, da nam čimprej nakažete denar, ker bo žrebanje nepreklicno 31. decembra. Za 4 din lahko dobite vrednost 4000 din. Ne zavrzite nas v naši potrebi! Pomagajte nam, saj ste nam bratje in sestre!

*

Dravograd. V nedeljo 5. decembra smo imeli prvi občni zbor fantskega odseka v Dravogradu. Fant' iz Dravograda in sosednjih župnij so se v lepem številu udeležili.

Selnica ob Dravi. Društveno življenje se pri nas bujno razvija. Praznik Brezmadežne so naši fantje in dekleta kar najslovesneje obhajali. Ganljivo je bilo, ko so »jutraj fantje v lepem dvoředu prisostvovali sv. maši in vsi do zadnjega pristopili k obhajilni mizi. Popoldne je bila izvencerkvena proslava Brezmadežne. Vkljub slabemu vremenu je bila dvorana kmalu polna. Potek proslave je na vse napravil najgloblji vtis.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Marijin praznik sta naši mladinski organizaciji, fantovski odsek in dekliška Marijina družba z dekliškim krožkom, na prav slovesen način praznovali. Med drugo sv. mašo so pristopili v velikem številu k skupnemu sv. obhajilu. Po večernicah so se fantje in dekleta ter njihovi starši zbrali v društvenem domu, kjer so na odrvu dekleta priredila lepo igro »Marija v gozdu«. Dekleta so v tej igri s svojimi vlogami jasno dokazala, kako Marija rada pomaga v težavah in bridkostih človeku, kateri se z iskreno prošnjo in zaupanjem k Njej zateče. Tako so naši fantje in dekleta ves ta dan posvetili Mariji. Posnemajte jih tudi ostali!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Na praznik Brezmadežne je bila naša dvorana natlačeno polna njenih častilcev, ki so se udeležili marijanske akademije. Ljubki so bili nastopi otrok, navduševalen slavnostni govor, posebno pa so dopadli telovadni nastopi naraščaja, fantovskega in dekliškega odseka. Le tako vrlo naprej! — Na Štefanovo bomo po 12 letih zopet gledali ganljivo igro »Žrtev spovedne molčenosti«, za katero je veliko zanimanja. Saj pa to tudi zasluži! Takrat na veselo svidenje v največjem številu!

Sv. Lovenc na Dravskem polju. Praznik Brezmadežne je poleg tridnevnice naša mladina lepo proslavila s skupnim sv. obhajilom. Fantje so pa pripravili še posebno proslavo z lepo igro »Luč z gora«, ki je zasluženo vzbudila veliko zanimanje. Tembolj nas je veselilo, ko smo videli, kako so pri tej prireditvi v lepi slogi sodelovali fantje iz vseh vasi od zgornjega do spodnjega konca fare. Tako je prav! Naprej v tem duhu — vam in fari v radost in ponos!

Sv. Marko pri Ptiju. Praznik Brezmadežne je praznik vseh katoliških organizacij, posebno Marijinih družb in vrtec. Tudi pri nas smo ga proslavili prav lepo. Zjutraj pri sv. maši smo imeli skupno sv. obhajilo, popoldne pa so priredila dekleta Marijansko akademijo. Kot uvod je bilo par deklamacij o Brezmadežni in lep govor g. kaplana Rojhta. Nato so pevke pod vodstvom g. kaplana krasno zapeli dve Sattnerjevi pesmi. Sledila je igrica otrok, nato pa igra »Ljudmila«. Vsi nastopajoči so se prav dobro odrezali.

Velika Nedelja. Dramatski odsek igra na sveti večer pred polnočnico Meškov misterij »Henrik, gobavi vitez«. Začetek ob pol devetih zvečer. Ponovitev bo na Štefanovo ob treh popoldne. Za večerno predstavo na sveti večer se bodo dobile vstopnice v predprodaji pri g. Mediku. Kdor se

Priporočamo naše liste:

Tedniki:

SLOVENSKI GOSPODAR, izhaja vsako sredo, 16 strani in stane letno Din 32, polletno Din 16 in četrtek 9 Din.

NEDELJA, verski tednik katoliških Slovencev, izhaja vsak četrtek na 16 straneh, stane letno le 24 Din, polletno 12 ali mesečno Din 2.

Mesečniki:

KRALJESTVO BOŽJE, Slomšekov list, ki piše predvsem o delu za beatifikacijo Slomšeka in Ciril Metodovi ideji, stane letno Din 15.

NAŠ DOM, list slovenske družine, za razvedrilo in zabavo, bogato ilustriran, uganke itd. z nagradami. Izhaja mesečno in stane letno Din 20.

KMEČKA ŽENA, list za priprosto gospodinjstvo. Izhaja vsak mesec, ima vsakokrat poleg primernega čitta tudi kuhiinske recepte za kuharice. Letno stane Din 20.

Vsi ti listi imajo upravo v Mariboru, Koroška cesta 5, in se lahko naročijo na tak način, da se piše na upravo lista dopisnico, nakar pošljemo en izvod s položnico.

Hoče udeležiti večerne predstave, naj si vstopnico pravočasno oskrbi. Vabi odbor.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V sredo 8. decembra: dež, sneg, voda, blato. Kljub temu pa je bil tadan za našo župnijo lep. V Marijino družbo je bilo sprejetih 30 mladih deklet. Popoldne pa je bila v dvorani proslava narodnega zedinjenja: živa slika, deklamacija in govor župana g. Antona Korošaka. Sledila je proslava Brezmadežne, potem pa krasna, času primerna verska drama »Garcia Moreno«. Dokaz, da se je igra dobro igrala in da je res zanimiva, je to, da je vladala med igranjem v dvorani taka tišina, kakor še menda nikdar doslej. Ta igra je bila krstna predstava samih mlajših igralcev, od katerih jih je polovica prvih nastopila na odrvu. Odrski novinci se zavedajo, da je bilo njihovo igranje tutamt pomanjkljivo, čeprav jih je ljudska kritika pohvalila. Fantje so torej začeli. Kaj pa dekleta, ki jih je trikrat več?! Sedaj imajo one pravico zahtevati, da se iz njihove društvene vrste poiščajo igralski talenti in se jim da prilika za učenje in nastop.

Slov. Konjice. Veliko nalogo si je prevzelo Katoliško izobraževalno društvo, ko se je odločilo, da uprizori na Štefanovo veličastno Gregorinovo božično dramo »Kralj z neba«. »Kralj z neba« je

eno izmed najbolj znanih dramatskih del najnovnejšega časa. Slika ram v krepkih potezah razvano dobo rimskega časa na eni strani ter hrenenje zasužnjenih mas po Odrešeniku na drugi strani. Za dramo vlada veliko zanimanje, zato se je društveni odbor odločil, da se bo uprizoritev ponovila v nedeljo 2. januarja in na praznik 6. januarja 1938. Opozarjamо sosedna društva, da pravočasno prijavijo udeležence, da bomo vedeni razpolagati s sedeži. Cena sedežem je 15, 10, 7 in 5 din. Stojišč ni.

Sv. Jurij ob Taboru. Val mladinskega katoliškega gibanja, ki se tako lepo širi po naši domovini, je zajel tudi mladino naše župnije. Celje z nadškofom Jegličem je dalo prvi močnejši pogon, priprave za pravoslavni tabor 12. septembra je to še bolj razgibalo. Navdušenje je prišlo. In potem smo šli na tiko notranje delo. Otroško ljudsko petje pri šolski sv. maši, ljudsko petje odraslih vsako prvo nedeljo v mesecu, ustanovljeni fantovski odsek in dekliški krožek, novo-ustanovljeni mladinski tamburaški zbor in fantovski pevski zbor, popolna notranja prenovitev Katoliškega doma — vse to so prvi vidni plamenčki ognja, ki žari v naših dušah. Začetne težave so premagane in nadaljnje delo bo že lažje. Vzbuja se v nas farni-občestveni, da, družinski duh. Vsi smo kot ena velika družina — Brezmadežno smo že hoteli počastiti v tem občestvenem duhu: vsi moramo biti zraven v medsebojni bratski in sestrski povezanosti: Marijina družba, dekliški krožek, cerkveni pevski zbor, Marijin vrtec in fantovski odsek. Priredili smo farno marijansko akademijo 8. decembra v velikem obsegu. Spored je bil bogat in prisrčen. Pri vsej prireditvi je sodelovalo in na odrvu nastopalo 90 Šentjurčanov. Zelo razveseljivo je bilo to, da so starši in spleh župljani pravilno razumeli delo naše mladine pri akademiji. Vkljub skrajno slabemu vremenu, ko je voda kar stala po cestah, vkljub dežju in snegu so ljudje popolnoma napolnili dvorano Katoliškega doma. Nekateri sploh niso mogli dobiti prostora in so se zato morali vrniti domov. To razumevanje starejših je dalo mladini novih moči in novega poguma: saj vidi, da ni sama, ampak da ima v njih močno oporo. Iskrena hvala jim!

Sv. Jurij ob Taboru. Farna marijanska akademija. V nedeljo 19. decembra bo naše katoliško pravoslavno društvo ponovilo na splošno željo faranov ves spored farne marijanske akademije, ki se je vršila v tukajšnjem Katoliškem domu 8. decembra, na praznik Brezmadežne. Sodelujejo vsa naša farna katoliška društva. Spored je zelo pester, obsegajoč pesmi, deklamacije in krasno igro »Sultanova hči in dobri vrtnar«. Vabimo domačine kakor tudi sosednje fare (Vransko, Gomilsko in Braslovče) k veliki udeležbi. Začne se točno ob treh popoldne.

Odprtā noč in dan so groba vrata.

Sv. Anton na Pohorju. Kadar se naši zvonovi oglašajo, vselej prisluti nejo Antončani, kajti zvonovi jim oznanajo ali veselje ali žalost ali praznik ali — smrt. V petek 9. decembra na večer so se spet oglasili v znamenje, da je nekdo zapustil to solzno dolino, toda njih glas ni bil žalosten, marveč poln tihega zmagovalja, saj se je združila očiščena duša Jožefa Gašper po šestletnem mučeništvu s svojim božjim Ženinom. Na Kraljevo bo šest let, ko se je vlegla Pernikova Jožef, da je počasi pila iz kelihha trpljenja. Gospod Jezus pa ji je s pogostim prejemanjem sv.

obhajila dal moč in milost potrpežljivosti. Udana v božjo voljo je trpela celih šest let, priklenjena na bolniško posteljo. Dne 9. decembra pa je do trpela ter se preselila v nebeško domovino, kjer ni solz, ne trpljenja. Njena zadnja želja je bila: »Oblecite mi belo obleko, a v roke mi dajte poleg oguljenega rožnegra venca rož!« Le čista duša si sme ob smrtni uri želeti kaj takega. Počivaj sladko na Srcu svojega nebeškega Ženina! Nam pa bodi zgled, kako si naj služimo nebesa!

Otiški vrh. Sredi novembra smo spremili k večnemu počitku Pokržnik Franca. Iste dne

sмо pokopali tudi »Bavhovega bajtarja«. Dne 4. decembra nas je zapustil J. Vrhovnik, bivši posestnik in gospodar lepega Otiškega posestva. Istega dne se je poslovil od nas krojač Jurij Pešl. Dalje časa je bil slab, pri zavesti pa je bil do zadnje ure. Dne 7. decembra smo ga spremili na njegovi zadnji poti z veliko udeležbo znancev in prijateljev. Bog bodi rajnem milostljiv sodnik — žalujočim ostalim pa naše sožalje!

Noršinci pri Ljutomeru. Tužni glas je zadonel iz lin vaške kapelice 5. decembra ter naznani smrt očeta Franca Vaupotič iz Noršinec. V visoki starosti 83 let ga je Vsemogočni poklical iz doline solz v nebeški raj. Blagopokojni je bil dober gospodar, krščanski oče svojih otrok, od katerih je najmlajša redovnica v Slovenski Bistrici, ter je bil priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Pred vojno je bil član tržke godbe Ljutomerske. Zadnjo čast mu je izkazala gasilska četa, mestna godba in veliko število sorodnikov in prijateljev. Rajnemu naj bo Bog plačnik — ostalim pa naše sožalje!

Sv. Barbara v Halozah. Dne 5. decembra je umrl in je bil 7. decembra pokopan Franc Petrovič, posestnik iz Paradiža, oče tukajšnjega g. poštarja. Naj počiva v miru, preostalim pa naše sožalje!

Sv. Barbara v Halozah. Dne 8. decembra je umrila znana trpička, vdova Marjeta Čmeršič iz Malega Paradiža, v 82. letu starosti. V mladih letih je bila cerkvena pevka za časa znanega g. župnika in državnega poslanca Božidarja Rajča. Lepe tolažilne besede ji je v slovo govoril domači g. župnik. Cerkvene pevke so ji zapele ob grobu poslovilno pesem. Vsem obiskovalcem in dobrotnikom Bog plačaj! Rajnici želimo večni mir in pokoj — žalujočim naše sožalje!

Sestrže. V petek 26. novembra je Vsemogočni poklical na večno plačilo posestnika in cerkevnega ključarja Janeza Vedlin iz Lešja, v starosti 71 let. Njegov življenjski cilj je bil »Vse za Boga«, katerega je nad vse ljubil. Kot vreden sin sv. Frančiška je zvesto spolnjeval pravila tretjega reda, katerega ud je bil. Z rožnim vencem v roki, v srcu pa Boga, je hodil na delo, zato je mir božji počival nad njegovo hišo in družino. Dolgih 25 let je bil cerkveni ključar ter je kot tak mnogo pripomogel za čast in lepoto hiše božje. Rad je prebiral »Slov. gospodarja« in druge katoliške liste, saj ga je smrt našla pri čitanju. Kako so ga ljudje spoštovali, je pokazal njegov pogreb, ko ga je spremila na božjo njivo malodane vsa fara. G. župnik se je v lepem govoru poslovil od njega. V imenu Prosvetnega društva, čigar član je bil rajni, je g. Korošec v lepih besedah orisal pokojnikovo delo na prosvetnem polju. Pevci Prosvetnega društva so se od umrlega poslovili z žalostinko. Počivaj v miru, dragi Janez — preostalim pa naše sožalje!

Skorno pri Šoštanju. Po kratki in mučni bolezni je 5. decembra umrl v starosti 59 let Jože Navodnik, posestnik v Skornem. Rajni je bil vesel narave, dober gospodar in dober katoličan. Skozi pet let je bil ključar cerkve Sv. Antona, kateri je vzorno gospodaril. Pokopali smo ga ob obilni udeležbi sorodnikov in prijateljev 7. decembra. Počivaj v miru — ostalim naše sožalje!

Mozirje. Dne 5. decembra je umrl Anton Hlačun, starejši fant naše fare. Pokojni je bil zgleden katoličan in vzoren gospodar na svojem posestvu v Lepi njivi. Bil je imovit in se je tudi ravnal po nauku sv. Cerkve: »če imas veliko, dajaj veliko...« Mnogo je daroval za zvonove in podpiral katoliška društva. Reveži so ga daleč naokoli poznali kot svojega velikega dobrotnika. Kako je bil priljubljen, je pokazal njegov pogreb 7. decembra. Rajni dobrotnik počivaj v miru — ostalim naše sožalje!

Debna pri Celju. Dne 9. decembra smo spremili k večnemu počitku našega nadvise ljubljene tovariša Miha Kos, posestnika iz Dobrnej. Rajni je bil res ugleden, globoko veren mož, zvest svoji ženi polnih 41 let in še bolj zvest pa je bil Bogu, ki se je zavedal, da za njega živi in bo moral tudi enkrat pred njim dati pravičen odgovor. Da je bil rajni priljubljen med ljudmi, je pokazal sprevod rajnega, ki se ga je udeležilo ogromno število njegovih prijateljev in znancev. Pogreba se je udeležila tudi gasilska četa. Sprevod je vodil g. dekan Pavel Žagar iz Nove cerkve ob assistenci domačega g. župnika Franca Urleba in g. kaplana Drago Lesjaka. Na pokopališču pri odprttem grobu se je od rajnega poslovil v lepih besedah g. dekan. Rajnemu v čast je daroval g. Josip Mastnak za tukajšnje občinske reveže 100 din. Rajnemu bodi večni mir — ostalim pa naše sožalje!

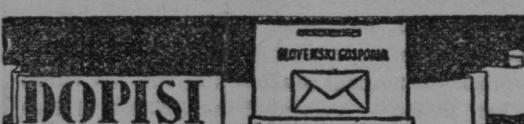
Polje pri Podčetrtek. Kakor je pred 1900 leti srečal vstali Zveličar na velikonočni ponedeljek na poti v Emavso svoja učenca, tako je tudi zadnji teden srečal Tebe, dragi Kovačičev Tonček, in Ti rekel: »Pridi!« Ti si Ga spoznal, se mu ljubezni nasmehnil in šel z njim v lepšo deželo, kjer je večna pomlad, 39 pomladi si preživel tu na zemlji. Žalostno, kot bi plakali, so zvonili poljski zvonovi, za katere si se Ti največ trudil in nabiral prispevke. Sonce je pokukalo še enkrat v tej zimski puščobi, kakor da bi se hotelo še enkrat posloviti od Tebe. Tužno je bilo slovo na Miklavževu nedeljo za vedno od mame in ateka, bratov in sester, ko si zapustil svojo rojstno hišo in ko si se poslovil še enkrat od prijaznega Brezovca. Dolga vrsta pogrebcev Te je spremljala na Tvoji zadnji poti, dokaz, da so Te imeli vsi radi in da nisi imel sovražnika. Domačega g. župnika sta spremljala sosednja gg. župnika. Lepo se je poslovil od Tebe ob grobu domači g. župnik. In pesem, ki jo je zapel domači pevski zbor pri hiši in ono na pokopališču, sta presnili vsakega v srce. Res, bil si žrtev svetovne vojne, kakor je rekel g. župnik v govoru. Mnogim ni prizanesla, tako tudi Tebi ne. Kot prvo rojenca Te je atek izbral, da mu boš sledil, ko bo on omagal. Ceršekov grunt potrebuje močnega, zdravega gospodarja. Radi bolezni si se temu odpovedal in si po okrevanju poiskal novo službo pri svojem bratu Jošku v Velenju. Kakor doma, tako si bil tudi tukaj priden in marljiv kakor čebela. Od zore do mraka Te je bilo samo delo in nič počitka. Toda bolezen se je vgrizla v Tvoje telo in Te glodal tako dolgo, dokler Te ni popolnoma zglovala. Ves strt in izmučen si si poželel, da bi šel domov k ateku in mami. A komaj dva dni si bil doma, pa si se že preselil v večno

življenje. Tonček, spominjam se nas pri Jezusu in svoji nebeški Mamici, mi Te ne bomo pozabili!

Vesnik ZAKŠ.

Ker se mnogi zanimajo, kaj je z »Brazdo«, objavljamo potek seje širšega odbora ZAKŠ, ki se je vršila dne 28. novembra v Celju. Najprej so se obravnavale društvene stvari. Stavljen je bil predlog, da dobi ZAKŠ dva delegirana delegata v Kmetijsko zbornico. Prečitana so bila poročila kmetijskih šol glede uradniškega položaja. Naučnički so z žalostjo ugotovili, da kmetijske strokovne šole v Sloveniji ne soglašajo med seboj v oceni predelanega gradiva in v primerjavi z nižjimi razredi srednjih šol. Z zadoščenjem se je vzelo na znanje stališče Šentjurške kmetijske šole, ki je v tem oziru dala najboljšo oceno. Sklenilo se je, da gre deputacija k g. banu, da stvar glede uradniškega položaja razčisti ter da se da čimprej predlog ministrstvu. Stavljen je bil tudi predlog za tečaj za podružnične tajnike, predsednike in blagajnike, ki se bo vršil najbrž v Ponovičah, ter predlog za tečaj za občinske tajnike, ki ga naj priredi županska zveza.

Sledila je seja konzorcija »Brazde«. Na glasovanje sta prišla dva predloga. Prvi predlog, ki ga je stavil tov. Munda, je sledeči: Da se »Brazda« združi z glasilom Kmečke zveze. Tov. Ovsenik in Bantan ta predlog popravita v toliko, da novonastalo glasilo ne sme imeti naslov »Brazda«, ker s tem, da mi ne damo tega naslova, imamo štiri leta pravico list ponovno izdajati. Novo glasilo ne sme biti glasilo Kmečke zveze, ampak splošno stanovsko glasilo. Konzorcij, ki bi to glasilo izdajal, mora biti sestavljen iz članov ZAKŠ in članov Kmečke zveze v razmerju 1:1. — Drugi predlog mariborske podružnice se je glasil: Da »Brazda« še nadalje izhaja ter da se izboljša glede vsebine tudi s strokovnimi članki. Tiska se pa naj v tisti tiskarni, ki nam nudi najugodnejše pogoje. Nujne društvene stvari pa bi naj objavljali tehnični. — Ker so se nekateri udeleženci glasovanja vzdržali, jih je glasovalo samo sedem. Od teh štirje za predlog mariborske podružnice, a trije za predlog tov. Munde. Zmagal je klijub manjšini prvi predlog, ker je imel tov. Munda s seboj pooblastila za glasovanje. To je do neke mere nepravilno, ker se ni prej javilo, da so glasovnice veljavne. Če bo odbor Kmečke zveze naš predlog sprejel, bomo pa imeli skupno glasilo; če pa ne, bomo morali z vsemi silami podpreti našo »Brazdo«. Ako pa skupno glasilo ne bo odgovarjalo, bomo »Brazdo« izdajali naprej. S tem tako rekoč nismo ničesar izgubili. — Tajništvo podružnice ZAKŠ v Mariboru.

Otiški vrh pri Dravogradu. Letošnja slaba letina nas je primorala, da smo prodali živino pod ceno, da bi mogli plačati davke. Sadje je še precej dobro obrodilo, zlasti jabolka; zato smo imeli nekaj časa upanje, da bomo za jabolka toliko skupili, da bi se preskrbeli za zimo z živežem, ker mora marsikateri kmet kupovati rž že za setev, za kruh pa sploh vse. Jabolka smo v začetku prodajali po 50 par do 1.50 din za kilogram, pozneje pa sploh ni nihče več vprašal za jabolki. Kar se tiče gospodarstva, je mnogoteri del gozda že popolnoma izčrpan, zlasti pri nekaterih kmetih, ki so bili primorani v prejšnjih letih sekati dan za dnem; sedaj pa, ko se je cena lesu nekoliko dvignila, je gozd prazen. Žalosten je pogled po takih opustošenih gozdovih. Kdor je bil pred leti v našem Otiškem vrhu, je rekел:

»Vi se še lahko postavljate s svojimi gozdovi, ker stojijo v njih še pravi orjaki!« Sedaj so pa tisti orjaki že zginili, ostali so še samo panji na njihovem mestu. Naši gozdovi predstavljajo sliko, kakor bi šla preko njih vojna vihra. Pa še druge nesreče nas obiskujejo. Pred nekaj dnevi je pogorela »Peharova« domačija. Ogenj je uničil sploh vse, ker je bilo vse pod eno streho. »Peharovo« je sedaj že tretjič pogorelo.

Marija Snežna. Blato imamo takšno, da smo ponekod do kolen v njem. Rdeči petelin je dva-krat zaporedoma zapel, najprej je pogorela Jaušnikova gostilna, potem pa pri Sfiligoju hlev in skladišče. Malo pred adventom sta se poročila Tilika Fekonja in Konrad Gunzl od Sv. Jurija. Mlademu paru želimo obilo sreče in božjega blagoslova!

Jarenina. Kakor je vojak potreblja obnovitev v rabi orožja, kar se zgodi pri orožnih vajah, tako je tudi bilo potrebno, da smo imeli po dveh letih obnavljanje sv. misijona. Vsa fara se je odzvala povabilu g. kanonika Čižeka, ki že 40. leto

**Na Štefanovo 26. decembra 1937 ter
2. in 6. januarja 1938**

neutrudljivo deluje v vinogradu Gospodovem. Misijon so vodili gg. Lazaristi iz Ljubljane. Vsak dan smo imeli po tri cerkvene govore, katerih smo se prav pridno udeleževali. Nadvse veličasten je bil zaključek v nedeljo popoldne, ko je vsa cerkev prepevala litanije. Bog daj, da bi sveti misijon obrodil bogate sadove!

Gornja Radgona. V nedeljo 5. decembra se je vršil v Gornji Radgoni shod JRZ. Posojilnična dvorana je bila nabito polna udeležencev. Govorili so gg. Marko Krajnc iz Maribora, Snoj Fr. in Jože Hrastelj. Gornja Radgona stoji neomajno za našim voditeljem dr. Korošcem.

Gornja Radgona. V zadnjem času se slišijo vedno pogosteje pritožbe po tukajnji okolici o postopanju naših mlinarjev pri odtegovovanju moke. To se vedno težko čuti, osobito letos, ko je bila slaba letina. Nekateri tudi ne postopajo dovolj vladljivo s tistimi, ki prihajajo v mlin. Poleg vladljnosti je potrebno strogo ravnanje po zakonu. Oblasti imajo dolžnost, da pazijo, ali se zakonite določbe izvršujejo. — V petek 3. decembra se je nevarno ponesrečil elektroinstalacijski delavec Kampuš Leopold, doma iz Gornje Radgone. Zaposlen je bil pri delu na električnem drogu v Podgradu. Ko je rezal žice, se mu je zlomil stari drog, ki je bil v zemlji strohnel, in je padel privezan k drogu po cesti iz precejšnje višine. Pri padcu mu je zlomilo levo čeljust in nekaj reber, dobil je tudi hude notranje poškodbe. Hudo poškodovanega Kampusa so prepeljali v murskosoboško bolnišnico. Kampuš je šele pred mesecem prišel od vojakov pa ga je že zadela nesreča. — Na tukajnjem banovinskem gradu je 1. decembra pogorelo ostrešje na ledeni. Škoda znaša 1.000 din. Požar je bil gotovo podtaknjen. — V lendavskem okraju se je pojavila pri govedi nevarna bolezen slinavka in parkljevka, ki so jo prinesli pred kratkim se vračajoči sezonski delavci iz Francije. Ogroženi so s to nevarno boleznično tudi sosednji okraji. Avstrijske obmejne oblasti so pretekli teden zbranile prenašanje mleka, sirovega masla, mesa itd. Čez mejo. Pri nas v Gornji Radgoni bo to precej občutno, saj se je zadnja leta prodajala velika množina omenjenih produktov. Prizadeti so tako naši posestniki in avstrijski meščani v avstrijski Radgoni.

Sv. Križ na Murskem polju. Pri krajevni organizaciji Kmečke zveze, pri Sv. Križu na Murskem polju, se bo vršil gospodarsko-poučni tečaj za ves politični ljutomerski okraj v Slomškovem dvorani, in sicer januarja 1938 v tem-je vrstnem redu, vsakokrat začetek ob 14 do 18: dne 5., 7., 12., 14., 19., 21., 26. in 28. januarja. Vabimo vse stnovske tovariše, da se tečaja udeležujejo polnoštevilno, ker le v skupni slogi in skupnem delovanju in na podlagi strokovne izobrazbe bomo dosegli naše zaželjene cilje. Sloga jači, nesloga tlači! Na svidenje!

Ljutomer. Volilni boj je zelo živahen. Nekateri nodijo peš, drugi na kolesih, tretji pa z avtomobili — agitirat. Razlika pa je velika. Na JRZ sestankih je navzočih rad 80% volilcev dotičnega kraja. Govori jim g. Slavč poljudno in preprosto, vsakemu razumljivo. Sestanki potekajo lepo mirno. Volilci si sami izbirajo svoje bodoče odbornike. — Ko pa pride mestna gospoda ven, jih je pa za dobro pest. Martin Krpan bi jih na svoji dlani pihnil na Pohorje. Takrat je dosti govorov. Vsi imajo delo. Eden vprašuje: imaš listek za vstop, drugi pravi: kovača? No, za jutri bo že! Potem pa spet en takšen sestanek. Prva agitacija je gotova, sledi druga, ki pa povzroča žejo,

ker so velike govorance. O odbornikih in kandidatnih listi je govor nazadnje. Ti gospodje se imajo za može poštenja in vere; pravijo: Vera ni v nevarnosti, mi smo za delavca in kmeta. To bo gospodarstvo, boste videli! (Smo že videli, kako so gradili pot!) Vse razpravljajo, samo tege ne, da so njihovi pajdaši krivi, da nas gloda centralizem že 16 let. In zadnjih let svojega nasilja tudi ne, globe, ovaduhi itd. itd. O vsem tem previdno molče. — Ljudje pa vse pomnijo! Zagrizeno občinsko protljudsko politiko pa še bolj! Trdnjava (pa že ni več!) pada... Ljudstvo si želi mirnega, poštenega, pravičnega gospodarstva. Zato bo 19. decembra volilo listo JRZ, katero nosilec je g. Franček Slavič, naš poštenjak in mož pravičnega in nepristranskega dela.

Slovenska Bistrica. V nedeljo 19. decembra bo ob 9 dopoldne v Slomškovem farnem domu zbranjanje vseh kmetovalcev naše fare. Ob tej prilikli se bo ustanovila organizacija kmetskega stanu — Kmečka zveza in tako olajšala centralni zvezzi borbo za zmago kmečkih interesov. Krvica je namreč, da najštevilnejši stan nima med drugimi stanovi primerne veljave in moči. Kmetovalci, gre torej za vaše koristi! Stopite na plan in pokažite s tem, da se udeležite, svojo stanovska zavest in voljo do zmage. Iz naše skupnosti bo zrasla moč!

Žetale. Dolgo gojena želja se je uresničila; zdaj imamo, hvala Bogu, krasno poslikano župno cerkev sv. Mihaela. Delo, ki ga je izvršil g. Hinko Ortan, slikar v Hočah, je res mojstrsko in ceneeno. Radi tega se priporoča za slična dela. Da se je to tako potrebno delo izvršilo, gre zahvala predvsem g. župniku ter sotrudnikom, osobito g. Juriju Jeriču, ki je tozadeno mnogo časa in truda žrtvoval. Hvala pa tudi vsem dobrim in požrtvovalnim faranom, ki so s prostovoljnimi prispevki omogočili, da imamo zdaj tako krasen hram božji.

**Božična drama
»KRALJ Z NEBA«**

Loč pri Poljčanah. Vedno je kaj novega po svetu. Pa bi pri nas ne bilo! Veseli smo, da se nas je celjska »Nova doba« spomnila. Prav zanimivo je, kako »lepo« opisuje dva požara, ki sta bila pred kratkim v naši bližini. Žal nain je le, da niso ognjeni zublji prišli do »Nove dobe« in ji osmodili njen jezik. Lep šopek hoče »Nova doba« vtakniti za klobuk g. kapilanu in krajevni organizaciji JRZ, a bolje bi bilo, da si ta šopek vtakne za klobul: dopisnik sam za pustni terek in naj kot pustna ščema pokaže svoje pravo lice. — Obhajali smo tudi proslavo 1. decembra. Hvalevredno je to, da smo se vši zedinili, kar nas je v Ločah in pod vodstvom našega g. župana skupno proslavili narodni praznik. Saj smo vši narodni, ker živimo v narodni državi. Nikdo si torej ne more vzeti narodnosti v zakup.

— Pa ni samo lepo in veselo pri nas. Je tudi žalostno in grozno. Te dni se je zgodilo. Rudolf Oprešnik z Brega pri Ločah je na zverinski način zakljal Pšeničnik Marijo, 16 letno dekle, ker ni marala ranj. Že dalje časa je grozil njej, materi in okolici. Nazadnje je sodil še sebe. Toda sodil bo tudi Bog! Tu vidišmo, kaj naredi iz človeka vzgoja brez Boga, brez molitve. Tudi slabli listi so naredili svoje. Cerkve menda ni od zmotraj videl, kar je izstopil iz sole. Pa je bil star šele 18 let. In ko ga je hotela oblast spraviti pred leti v poboljševalnico, so to domači preprečili. To je dejstven dokaz za to, kam privede človeka napačna vzgoja. Škoda je Pšeničnik Marije. Vsi trezni in pametni žalujejo za njo. Tridnevnicu smo imeli, pa se je lepo udeležila in od redelje do četrtna je bila

vsak dan pri mizi Gospodovi, še tudi na dan tako strašne smrti. Brezmadežna, katere praznik je tako lepo obhajala tu na zemlji, ji je gotovo prisla nasproti na poti v večnost. In to nas tolaži.

Nova cerkev. Dne 5. decembra se je vršila v Šoli v Novi cerkvi zelo pomenljiva slovesnost, pri kateri se je izročila g. šolskemu upravitelju Zupaneku Rudolfu na svečan način diploma častnega občanstva. Slavnostni govornik učitelj Haber Lojze je v pesniški duhovitosti naslikal sluge slavljenca in mu v imenu vseh prisrčno čestital. V imenu občinskega odbora je govoril mladenič Oton Samec, ki je obujal sladke spomine šolske izobrazbe po slavljencu in vsem na široko opisal prijeten in duhovit način slavljenčevega poučevanja. V imenu mladine je govoril občinski delovod Viktor Štokojnik prav toplo in zahvaljujoče. Manjkalo ni celo ženskih govornic, ki so udarile na šaljive strune in poudarjale družabno plat slavljenčevega delovanja. Bog daj, da bi se vse čestitke in voščila dobesedno uresničila v nadaljnjem življenju slavljenca Rudolfa Zupaneka! Bog ga živi mnoga leta!

Dobrna. V nedeljo 5. decembra je doživelva dobrnska župnija versko proslavo, kakor je ne pomnijo najstarejši ljudje. Za sklep osemnovečnega misijona je spremljala v večernem mraku najmanj dva in pol tisoč broječa množica od blizu in daleč z gorečimi bakljami v rokah evharističnega Kralja na nasproti cerkve ležeči hrib, kjer je žarel in vabil bajno razsvetljeni novi evharistični in misijonski križ. Za možmi in fanti je šla šolska mladina z učiteljstvom, potem sedem duhovnikov z Najsvetejšim in za njimi ne pregledna vrsta žena in deklet, med njimi tudi vse gospe iz vasi in toplic. Čudovit je bil prizor premikajočih se lučic po vijugasti poti v hrib in niz dol med glasnim odmevanjem ljudskega petja iz tisočev navdušenih grl globokovernega ljudstva. Ko je p. provincial dr. Gracijan Heric blagoslovil križ, se je oglasil priznani gojitelj ljudskega petja p. Odilo z gromovito pridigo, kjer je v kratkih besedah zaklical širni okolici v spomin pomen evharističnega in misijonskega križa. Po blagoslovitvi se je množica do solz ganjena vračala v cerkev, kjer sta slovesna ponovitev krstne obljube in zahvalna pesem vernikov z evharističnim blagoslovom zaključili preipe slovesnost, ki bo ostala neizbrisna v srcih vseh hvaležnih Dobrncanov in okoličanov.

Plešivec pri Velenju. Sadno letino smo imeli prav dobro. Črešnje so obrodile srednje dobro, jablane, hruške, slive, orehi in vinska trta pa prav dobro. Žitna letina je bila letos bolj slaba zaradi preobilnega dežja. In tudi poljski pridelki so bili bolj pičli. Ker pa je bila tudi drugod dobra letina, ni imelo sadje prave cene. Dopisnik želi vsem čitateljem in čitateljicam »Slovenskogospodarja« vesele božične praznike in srečno novo leto!

Bočna. V naši fari imamo nad deset vojakov, ki so padli v svetovni vojni. Kmalu po vojni se je za nje zidala v cerkveni zid spominska plošča z njihovimi imeni. Vsem faranom je bilo to po volji. Sedaj, skoro po 20 letih, pa se je spomnil neki človek, ki niti ni Bočan, da se mora padlim Bočanom postaviti sredi vasi spomenik. Pregovoril je nekaj manj previdnih ljudi in ustavil odbor za postavitev spomenika. Vsa reč je sedaj v teku in se je nabralo v ta namen nekaj denarja. Na drugi strani pa imamo v Bočni prav sedaj za plačati ograjo okrog pokopališča, ki je res lepa in na kateri je dolga okoli 70.000 dinarjev, kar je za našo malo faro velika vosta. Ali bi ne bilo boljše, da bi se pobrigali najprej

V SLOVENSKIH KONJICAH!

KLOBUKE

v veliki izbiri, moške in deške, po najnoviji modi, kupite najbolje in najceneje v staroznani klobučarni

Ivan Bregar, Maribor, Gosposka u. 16

Tudi velika zaloga zimskih čevljev in počnov iz klobučevine.

1751

za plačilo ograje, potem bi si šele delali druge stroške? Dotičnemu možu, ki si je tudi ob občinskih volitvah delal nepotrebne brige, svetujemo, naj se briga v prvi vrsti za svoj poklic in na dolžnosti, ki jih poklic nalaga.

Smartno ob Dreti. V nedeljo 5. decembra smo imeli dve Miklavževi prireditvi v dvorani gasilskega doma. Prva je bila popoldne za šolsko mladino, ki je bila združena z igro »Rebeljon v peku«. Po igri je bila obdaritev otrok. Vsem, ki so prispevali za revne šolarje: Bog plačaj! Zvezcer je bila druga prireditev: Miklavž je s polnim košem obiskal gasilce. Imel je nagovor, v katerem je izrekel svojo sodbo o zaslugah, odnosno napakah posameznikov v preteklem letu. Nato je razdelil darila.

Laško. Slavnostnega sprevoda na predvčere državnega praznika se niso udeležili Sokoli. Jugoslavenski nacionalisti v obče so se proslavili s svojo neudeležbo. V zadnji »Novi dobi« se nekdo trudi, da bi opravičil naše dične nacionaliste. Opravičilo se kajpada ni posrečilo, ker je odsotnost pokazala naše patentirane patriote v pravi luči. Da pa bodo imeli naši nacionalisti lažo vest, jim povemo na uho, da jih ni nihče pogrešal.

Saint Laurent-Creuse, Francija. Delavci iz Slovenije, ki smo zaposleni v tej francoski pokrajini, se zahvaljujemo, da nam redno pošljate našega ljubega »Slov. gospodarja« ter želimo vsem blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto! — Janez Trstenjak.

V Ptiju bodo na predbožično nedeljo, to je 19. decembra, trgovine dopoldne odprte.

Peter Rešetar rešetari.

Noč v JNS. Pero Živkovič, Kramer in dr. Gorišek so se peljali te dni z avtomobilom po cesti. Na sredi ceste je stal bik in se ni maknil. Niso mogli naprej. Najprej so poslali Perota, da ga spravi s ceste. Toda bik se ga ni ustrašil. Drugi je šel Kramer ter mu grozil, da ga proda Italijanom; bik se ni ganil. Tretji pa je šel g. dr. Gorišek in ta mu je nekaj na uho pošepnil. Bik dvigne rep in zbeži čez polje. Ko so je Gorišek vrnil, ga vprašata, kaj je rekел, da je spravil bika s ceste. Pa je Gorišek odgovoril: »Na uho sem mu šepnil, da ga vpišem v JNS, če se takoj ne umakne — in to je pomagalo!«

Naj mir želim! Nekdo mi piše, da bi bilo prav, ako bi sedaj tudi svojim političnim »priateljem« želel za praznike mir. Vsem ljudem — in mislim, da v to vrsto spadajo tudi moji politični nasprotniki — želim vse dobro, JNS in njeni batinaški politiki pa želim celo večni mir in pokoj! — Ali je moj znanec s tem sedaj zadovoljen?

Jugoslavija — nevesta. Naša država je kakor kmečka nevesta, ki ima polne kašte žita, pol hlev živine, polno klet vina, je lepa, je mlada, je luština. Snubci hodijo k njej od vseh strani, njenega starešino kraljevsko sprejemajo. In res bi bilo vse to dobro, samo v hiši je še nekaj smeti, ki jih bo treba pomesti, potem bo pa — zauber deklič!

Tekma. Diplomati imajo tekmo celo pozimi. Tekališče je po vsej Evropi. Cilj je neznan, zato tudi tekma še dolgo ni končana.

Vsa Španija je bela, pa ne zato, ker je sedaj sneg zapadel, pač pa zato, ker se nihče več ne

Inserirajte!

HERSAN ČAJ

DELUJE dobro pri obolenju želodca, jeter in ledvic.

POMAGA pri arteriosklerozi in hemoroidih.

OLAJSAVA muke in bolečine pri revmatizmu in bolezni v kosteh.

UBLAŽUJE bolečine pri mesečnem perilu in menjavi let.

Dobi se v vseh lekarnah!

Reg. S. št. 19.830/930.

zanima za špansko borbo, saj je to le igrača proti veliki vojni na Kitajskem!

Državna vera. V Nemčiji so vpeljali posebno državno vero, kateri bodo postavili žrtvenike po starih navadah, kjer bodo zažigali ljudi.

Kitajske ni več. Izgubila je dve glavni mestni, tretjega pa ni mogla še imenovati, zato bo treba zopet zemljevide popravljati. Vsaka Japonka mora sedaj roditi dvojčke, da bodo lahko vso deželo posedli, ki so jo Kitajcem vzeli.

Društvo narodov še obstaja, ker je sedaj Italija sklenila, da stopi iz tega društva. Če enkrat Italija to napravi, potem je že varno izstopiti iz tega društva.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Sodarske pomočnike sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu Repič Fran, sodar, Ljubljana, Trnovo. Nastop takoj. 1761

Starejšega hlapca iščem na malo posestvo. Lahko je tudi rokodelec. Marija Štrus, Počehova št. 2, Maribor. 1758

Čevljarskega vajenca sprejmem. Hrana in stanovanje v hiši. Vucej Ivan, št. II v Slovenskih goricah. 1732

Viničarja s štirimi delovnimi močmi sprejme takoj Kramer, Sv. Peter pri Mariboru. 1748

Zagarja sprejmem. Brecl, Zg. Hoče 34, p. Hoče. 1727

Mlinarski vajenec se sprejme takoj. Naslov v upravi. 1724

Izvrsten viničar brez otrok, pet delovnih moči, se sprejme s 1. februarjem 1938. Pirich, Maribor, Aleksandrova cesta 21. 1698

Služkinja, samostojna, za vsa dela, in pa viničar s štirimi delavci, se takoj sprejmeta. Košaki 39. 1715

Iščem majorijo. Imam 4—6 delovnih moči, štirje moški, dve ženski. Naslov v upravi. 1754

POSESTVA:

Nova hiša z vrtom, vodnjakom za 15.000 din na prodaj, tudi na obroke. Resni kupci vprašajo pri: Benko, Maribor, Rotovški trg 4. 1755

Gostilna, mesarija, z lepim posestvom, tik farne cerkve, pod roko na prodaj. Več se izve pri gostilničarju Kirbiš Francu, Sv. Barbara pri Mariboru. 1737

Gostilno, mesarijo s posestvom dam v najem 15. februarja za več let kavcije zmožnim. Sv. Martin pri Vurbergu 18. 1747

Gostilno in mesarijo na prometnem kraju oddam v najem. Naslov v upravi. 1733

Viničarjo, obstoječo iz vinograda, sadonosnika in njive, prodam. Naslov se izve v upravi. 1731

Iščem posestvo v najem v bližini Maribora. Plačam za dve leti naprej. Naslov v upravi. 1726

Malo posestvo, obstoječe iz vinograda, sadonosnika, gozda, zidane kleti in lesene stanovanjske hiše v Predelih, k. o. Šmarje pri Jelšah, se poceni proda. Vse nadaljnje podrobnosti se dobe pri Krekovi posojilnici v Mariboru. 1714

Posestvo petih oralov, deset minut od postaje Cirknica, dam v najem. Naslov v upravi. 1746

RAZNO:

Šivalni stroji »Veritas«, pogrezljivi, za 2000 din, nepogrezljivi za 1700 din z 20 letno garancijo pri Ussar, Maribor, Trubarjeva 9. 1759

Vsek, kdor je že kaj kupil, naj pove naprej, da se dobijo najcenejši ostanki »Pri starinarju«, Koroška cesta 6, Zidanšek. Cvirnbarhent, žamet, flanel, oksford, volna, belo, rjava platno, klot, predpasniki, moške in ženske srajce, hlače, žametaste otroške oblekce od 13 din, otroški čevlji in nogavice. V nedeljo ves dan odprto. 1763

Čevljarski stroj cilinderica, nov, za 1500 din pri Ussar, Maribor, Trubarjeva 9. 1760

Dne 17. decembra 1937 se vrši pri sreskem sodišču na Vranskem dražba posestva vložek št. 52, 53, 324 k. o. Prekopa. Zemljišče meri okoli 3½ hektara. Na posestvu je zraven vseh potrebnih poslopij moderno urejen mlin, žaga in vodna moč. Najnižji ponudek je din 214.180.— din 75.000.— se lahko plača s knjižicami »Ljudske posojilnice« v Celju, kjer se lahko dobije tudi informacije. 1762

Citraši, citrašinje! Božič se bliža. Ali imate že tudi drugi zvezek »Nabožnih pesmi«, v katerem je med drugimi tudi sedem lepih božičnih pesmi? Tudi »Narodnih pesmi« imam polno zalogu. »Grajski odmevi« so izšli v tretji, po množeni izdaji. Pišite po seznamu! Priporoča se Iv. Kiferle, Ljubljana, Gosposka 9. 1756

Dolge slame več vozov kupi Dolinšek, Kamnica pri Mariboru. 1753

Klobuke in počne iz angorske in češke volne s posebno impregnacijo proti dežju doble le pri Babošek, izdelovanje in popravila klobukov, Maribor, Vetrinjska 5. 1757

Slamoreznicu, mlatilnico in motorje 3—12ks ugodno prodam. S. Skrbinšek, Hajdina, Ptuj. 1730

Sadna drevesa, pritlična, sredna in visokodebelna. Cepljeno vinsko trsje, korenake, nizke vrtince in ribis dobavlja v prvovrstni kakovosti, po nizki ceni Drevesnica I. Gradišnik, Šmarjeta, p. Celje. 1716

Jesen — zima — ostanki mariborskih tekstilnih tovarn, pristobarvni, brez napak, in sicer: Paket Serija »R« z vsebino 16—20 m dobro uporabnih ostankov flanelov in barhentov za žensko obleko, moško in žensko spodnje perilo. Paket Serija »T« z vsebino 4 m čisto volnega blaga za žensko obleko v najmodernejših vzorcih; pri naročilu prosim navedite barve. Vsak paket din 128.— Reklamni paket Serija »K«, vsebina 20—25 m boljšega flanela za moško, žensko in otroško perilo v najlepši sestavi. Paket din 136.— Dalje špecjalni paket »Original Kosmos D« z vsebino 17—21 m Ia. barhentov za ženske obleke, bluze in prvovrstnih flanelov za pidžame, žensko, moško in otroško perilo za izjemno ceno din 150.— Paket Serija »Z« z vsebino 3—3.20 m dobrega suknja za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer: »Z« št. 1 din 130.—, »Z« št. 2 din 160.—, »Z« št. 3 din 250.—, zadnji Ia. kamgarn. Vsak paket poštnine prost, pri d-eh ali več paketih primeren popust. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Pišite še danes obče znani, stari, solidni razpošiljalnici »Kosmos« Maribor, Kralja Petra trg. Nešteto priznanj zadovoljnosti odjemalcem na razpolago! 1503

Pletenine, rokavice, nogavice in razno zimsko perilo

1740 kupite vedno najugodnejše pri staroznani tvrdki

C. Büdefeldt Maribor
Gosposka ulica

RAZNO:

Zrelico belgijske pasme, 20 mesecev staro, prodam takoj. Šilec Franc, Sv. Marjeta ob Pešnici. 1738

Dveletno telico dam s teletom v rejo. Naslov se izve v trafiki in gostilni pri Kosu v Framu. 1745

Praktična božična darila! Posteljne odeje, puhanste, volne in vativane, posteljno perilo, zglavniki, tuhne, koci in kamelhar-odeje, posteljno platno, damaste in flanele, flanelaste in bele rjuhe, gradi za madrace, moderne tkanine za zavesne, svila in kloti, garantirano goste inlete, čehano perje od 25 din naprej, puh od 160 din naprej, polpuh 110 din. Specialna trgovina, izdelovanje posteljnih odej Stuhec, Maribor, Stolna ulic. 5. 1729

Deklico, pet let staro, dam za svojo. Žvarc, Košaki 35, Maribor. 1739

Čevljarski stroj Singer-cilinder prodam. Vaupotič Ivan, Libanja 13, Ivanjkovci. 1725

Svinjske kože, jajca, maslo vedno prodajajte ter vse potrebščine stalno kupujte v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. 1720

Prodam prešo za seno v brezhibnem stanju, skoraj novo, za 3000 din, in zdrave vinske sode, zelo ugodno. Cajnko, Slovenjgradec. 1691

Cepljene trte na običajnih podlagah iz vrst trsnega izbora nudi I. Trsničarska zadruga v Sloveniji, p. Juršinci pri Ptaju. Pišite po cenik! 1652

Orehe, med in kuhanino maslo kupim. Pošljite vzorce z navedbo cene in količine. J. Menart, Domžale. 1563

Kupujem staro zlato, srebrni denar (krone, gol-dinarje, tolarje) po najvišji ceni. Stumpf Alojzij, zlatar, Maribor, Koroška cesta 8. 1281

Sadno drevje, vinsko trsje in korenjake. Vam nudi trsnica in drevesnica Čeh, Sv. Bolfen v Slov. goricah. Ceniki zastonj. 1529

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železe, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljše: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 1240

Veveričje in druge kože divjačine kupuje po najvišji ceni J. Ratej, trgovec, Slovenska Bistrica. 1728

Priskrbite si

zimsko perilo, manufakturo, odeje. Tudi za božič najlepša darila pri M. Gajšek, Maribor, Glavni trg 1 (pri mostu). 1750

Lepe povesti

novele, črtice, pravljice, pesmi, kulturne razprave, zdravstvene nasvete, razprave iz gospodarstva in gospodinjstva, kuharske recepte, šale, uganke in mnogo drugega prinaša »Mladika«, ki je družinski list s podobami in izhaja že 18 let vsakega prvega v mesecu.

Krasne slike

naših in tujih umetnikov ter raznovrstni fotografski posnetki lepo počivljajo bogato vsebino lista. Poleg tega ima »Mladika« modno in krojno polo, ki je našim gospodinjam v veliko pomoč pri izdelavi najrazličnejših ročnih del, oblek in perila. Na hrbtni prilogi pa so dragoceni nasveti za dom in družino.

Knjižne nagrade

daje »Mladika« reševalcem ugank vsak mesec. Natančnejše podatke o nagradah dobite v »Mladiki«. — »Mladika« stane za vse leto samo 84 din (s krojno prilogom 100 din). To vsoto plačate tudi lahko v dveh obrokih po 42 din (oziroma 50 din), ali pa vsak tretji mesec po 21 din (oziroma 25 din).

Brezplačno

in popolnoma neobvezno Vam pošljemo na zahtevo prvo številko za leto 1938 na ogled. Pošljite nam še danes svoj naslov, da Vam list lahko pošljemo takoj ob izidu. »Mladika« Vas bo s svojo bogato in raznovrstno vsebino izborno zabavala, Vam v vseh smereh širila obzorje in Vam s praktičnimi nasveti tudi veliko koristila.

Uprava Mladike v Celju

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

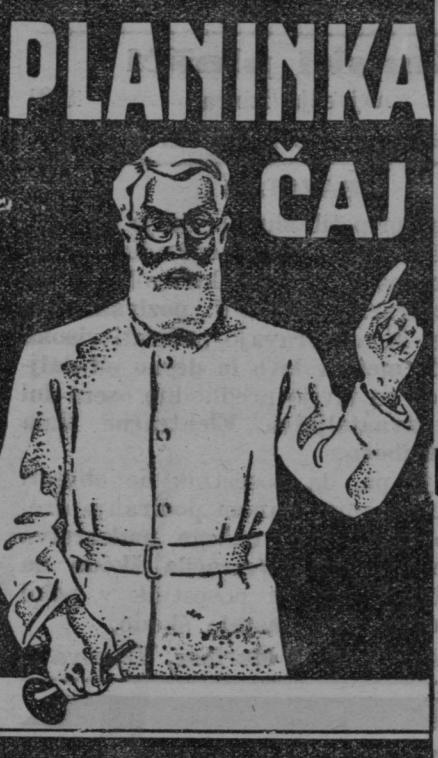
v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnošta-jrska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Težka zimska hrana

in premošči gibanja sta v zimskem času vzrok slabe prebave želodca, čestih omotic, zaprtosti in nerednega črevesnega delovanja. Stare bolezni se vsled mraza zopet izraziteje pojavijo:

s plošno debeljenje,
hemoroidi in zaprtje,
motnje v želodcu,
črevesna obolenja,
glavobol, nespečnost,
napetost telesa,
omotica.

Posebno zrelejše in starejše osebe so tem nadlogam podvržene.

PLANINKA ČAJ

čisti ter tako deluje blagodejno na vse telo in na Vaše splošno zdravstveno stanje. — Zahtevajte v apotekah izrečeno le »Planinka« čaj - Bahovec, ki se ne prodaja odprt, temveč le v zaprtih in plombiranih zavitkih z napisom proizvajalca:

APOTEKA MR. BAHOVEC,
Ljubljana, Kongresni trg 12.
S. br. 29550/35.

Kdor oglašuje, napreduje!

Kreppapir engros

za trgovce najugodnejše v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in Ptuju.

ZIMA IN MRAZ

naj opozarjata Vas,
da kupujte tudi pri nas,
ker mi imamo dosti lepega blaga za Vas!

Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka 5.

N AJPRIMERNEJŠA DARILA
nogavice, rokavice in perilo po tovarniških
cenah Vam nudi 1712
»HIF« Maribor, Aleksandrova cesta 24

Zimski plašči

od 190 din naprej, lastna izdelovalnica

TRGOVSKI DOM, MARIBOR

HRANILNE KNJIŽICE

vseh denarnih zavodov

1713

VREDNOSTNE PAPIRJE

obveznice, bone, delnice itd.

VALUTE

vseh držav

1712

kupimo takoj in plačamo najbolje

BANČNO KOM. ZAVOD

Maribor, Aleksandrova 40

Prodaja srečki državne razredne loterije

1712

MEINEL & HEROLD, Maribor št. 106

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

1712

</

Božič

JASLICE. Katoliška družina ne more obhajati božiča brez jaslic. Prav vsaka naj jih ima! Imamo na zalogi toliko vrst, da smemo reči: največjo izbiro, ki je mogoča. Jaslice iz prešanega papirja, gotove, ki jih je možno kar postaviti: po din 1, 1.25, 1.50, 1.75, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 11, 12, 16, 18, 20, 22, 26, 28, 30, 32, 35, 40, 70 — jaslice na papirju za izrezavanje: po dinarjev 1, 1.50, 1.75, 2.25, 3, 5; fin močan karton po 7 din; jugoslovanske jaslice po 10 din; jaslice skupina kipov, 20 po številu, 12 cm visokost, 310 din; umetniške jaslice, 15 kipov, 16 cm visoki, 510 din; jaslice, tirolski izdelek, 22 kipov, din 1176, 1545, 2960, 4000; posamezni kipi: ovčke od 1 din dalje, ostali od 4 din dalje.

BOŽIČNO DREVESCE: svečke po 25 par ali 5 din škatlja, čudežne svečke 1.75 din, stekleni okraski od 50 par dalje, girlande od 1 din dalje, zvezde od 3 din dalje, lameta 50 par, zlati lasje od 50 par, zlate pene od 1 din, srebrni sneg ena škatlja 1 in 2 din, papir za zlatenje orehov zvezek po 1 din, svečniki po 50 par, raznobarvni papir za zavijanje bonbonov in drugih božičnih daril.

BOŽIČNO VOŠČILO: razglednice od 50 par dalje, vizitke s fotosliko, izredno fina pisma s fotosliko.

BOŽIČNI DAROVI: največja izbiro nalivnih peres, finih svinčnikov, okusne mape z natisom imen onih, ki jim hoče darovati pisemski papir, pisalne garniture, spominske knjige, knjiga »Naši gostje«, albumi za razglednice ali fotografije, slike, kipi, koledarji vseh vrst, molitveniki in knjige.

MALO IZDATKOV je Vaše načelo, naše pa je: nizke cene in to se sklada, zato pridite v naše prodajalne po božične potrebščine!

V MARIBORU: Koroška cesta 5, Aleksandrova cesta 6, Trg kralja Petra 6.

V PTUJU: Slovenski trg 7.

NAŠE VOŠČILO: Dovolite, da Vam voščimo vesele božične praznike in srečno Novo leto, v katerem se Vam priporočamo za Vašo naklonjenost!

TISKARNA SV. CIRILA

Ugodna božična darila!

Dokler traja zaloga Glocque volneni pol zastonj po 18 din dobite pri Trpinu, Maribor, Vetrinjska ulica 15. 1640

Ženski plašči

največja izbiro 1401

J. PREAC, Maribor, Glavni trg 13.

RAZGLAS

Ker so se pripetili slučaji, da je bil daljnovid poškodovan vsled nepravilnega podiranja dreves v bližini električnih daljnovidov Elektrarne Fala d. d., pozivamo vse posestnike, ki nameravajo podirati visoka drevesa, 30 metrov levo in desno od daljnovidov, da to javijo predhodno osem dni pismeno ravnateljstvu Elektrarne Fala d. d. v Mariboru.

V slučaju pa, da posestnik ne obvesti elektrarne o nameravanem podiranju dreves in to izvrši brez našega nadzorstva ter bi se pri tem povzročila škoda na daljnovidu, je dotedeni posestnik v polni meri odgovoren za nastalo škodo.

Elektrarna Fala d. d. Maribor, Vrazova 2.

Dražbeni oklic.

IV I 3030/37—8

Dne 17. januarja 1938 ob pol 9. uri bo pri podpisem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin:

zemljiška knjiga: Rače vl. št. 220, 219, 271, 295

cenilna vrednost: din 123.171.—

vrednost pritiklin: din 7.800.—, ki je že upoštevana v cenilni vrednosti zemljišča

najmanjši ponudek: din 82.114.—

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglasiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobrri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklici, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru,
dne 27. novembra 1937.

1736

**Denar naložite najbolje in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici**

Gospodska ulica 23 V Mariboru

registrovana zadružna zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—